
Bezinningen/vieringen rond Don Bosco

CPAG-Wederdienst

Uitgebreide verzameling van bruikbare bezinningen rond Don Bosco voor diverse doelgroepen uit de map 'Aan Don Bosco te danken. Vieringen voor salesiaanse feesten'.

De bron van de teksten werd waar mogelijk vermeld.

**samen
DON BOSCO
zijn plaats
geven**

DON BOSCO, EEN LICHTBAKEN	<u>3</u>
MET DON BOSCO DROMEN	<u>7</u>
DON BOSCO CLIP	<u>12</u>
DON BOSCO, EEN VERHAAL OF EEN UITDAGING	<u>18</u>
EEN TRAP MET WAARDEVOLLE TREDEN	<u>20</u>
DON BOSCOBEZINNING	<u>27</u>
DON BOSCO - WIE IS HIJ?	<u>33</u>
AAN DON BOSCO TE DANKEN	<u>37</u>
DON BOSCO HULDEVIERING	<u>41</u>
DON BOSCO, IEMAND VOOR JOU	<u>44</u>
DON BOSCO, EEN INSPIRATIE	<u>47</u>
DON BOSCO-EVOCATIE	<u>50</u>
HEILIGEN ZIJN MENSEN	<u>54</u>

DON BOSCO, EEN LICHTBAKEN

THEMADUIDING

Mensen kunnen andere mensen
tot inspiratie zijn,
tot voorbeeld en tot kracht.

Mensen kunnen hun dromen herkennen
in de dromen van anderen,
zichzelf terugvinden
in de levensstijl en idealen
die anderen, naast en voor hen,
beleefd en verwoord hebben.

Mensen staan altijd in een geschiedenis
van ideeën en verwachtingen
die anderen ontwikkeld en gedroomd hebben.

Zo delen wij in de traditie van Don Bosco
en leven, bewust soms,
vaak onbewust en zelfs vanzelfsprekend,
in een erfgoed van gewoonten en waarden,
van woorden en stijlelementen
die ons dagelijks leven, ons doen en laten,
klank en kleur geven.

DON BOSCO, EEN LICHTBAKEN

In deze viering willen wij danken
om de figuur die ons leven getekend heeft en nog tekent.
Wij steken ons licht aan
aan het licht van Don Bosco en
we laten ons doordringen van zijn bewogenheid.
Wij bidden dat zijn licht
klaarheid en helderheid legt op ons leven.
Dat we bij hem de nodige inspiratie vinden
voor onze weg naar volwassenheid.

Het eerste licht is het licht van Don Bosco's LIEFDE:
ruim als het strand van de zee,
toegewijd als een vader,
mild als een moeder,
bron van leven voor jonge mensen.
Als weinig anderen
schonk hij tijd en aandacht

en zoveel van zijn boeiende persoonlijkheid
voor het geluk van zijn jongens.
Daarom bidden wij:

- a. Don Bosco,
Vader van zoveel jonge mensen,
bewaar ook ons in uw liefde.

Het tweede licht is het licht van Don Bosco's HEILIGHEID.
Hij kende maar één verlangen in zijn leven:
dat God dichterbij de mensen kwam
en de mensen dichterbij God geraakten,
dat Gods naam met eerbied uitgesproken werd,
dat Hij leven mocht in het hart van de mensen.
Wat hij deed, in heel die rijke waaier
van werken en activiteiten,
was gericht op God en op de eer van zijn Naam.

- a. Don Bosco, gij die zoveel gedaan hebt voor Gods naam,
bewaar in ons de eerbied en de zorg
voor die naam van God.

Het derde licht is het licht van Don Bosco's ONVERMOEIBARE INZET VOOR HET RIJK
VAN GOD:

iedere jongen die hij aansprak,
iedere school die hij opende,
iedere kerk die hij bouwde, ...
het gebeurde allemaal opdat Gods Rijk
van liefde, vrede en gerechtigheid
zichtbaar zou worden op aarde.
Daarom vragen wij:

- a. Don Bosco, leg ook in ons hart
een sterke bewogenheid
voor de komst van Gods Rijk in ons midden.

Het vierde licht is het licht van GODS WIL
die in Don Bosco's leven mocht geschieden.
Stortte zijn nieuwe school in,
lieten zijn medewerkers hem in de steek,
stak men hem in een gekkenhuis,
kende hij tegenwerking, zelfs van de bisschop,
deed zijn lichaam pijn door ziekte,
steeds kon hij zeggen en beleven
dat hij beschikbaar was voor wat God hem ingaf te doen.
Daarom bidden wij:

- a. Don Bosco, laat ons met overtuiging bidden:
'God, uw wil geschiede!',
en laat ons het leven tegemoet gaan
als een kans die God ons biedt
om zijn droom met de wereld te realiseren.

Het vijfde licht is het licht van GODS BROOD VOOR ALLE MENSEN:
het brood dat Don Bosco met milde hand brak
voor zovelen van zijn jongens.
Hij gaf brood en onderdak aan de armsten.
Hij schonk het brood van zijn genegenheid
aan allen die beroep op hem deden.
Hij spaarde het brood uit zijn mond
opdat anderen tot leven konden komen.
Daarom vragen wij:

- a. Don Bosco, gij die voor zovelen
brood en leven geweest zijt,
laat ook ons het brood van onze tafel
en de liefde van ons hart delen.

Het zesde licht is het licht van GODS VERGIFFENIS,
door Don Bosco zo vaak aangereikt in de biecht.
Urenlang schonk hij in Gods naam vergiffenis
en bracht hij de vreugde van Gods barmhartigheid.
Zijn mildheid vond steeds een weg
naar het hart van zijn medemensen.
Wij bidden:

- a. Don Bosco, doe ons uitzien
naar Gods vergeving
en vul ons hart met mildheid en mededogen voor allen
die wij op onze levensweg ontmoeten.

Het zevende licht is het licht van GODS BEVRIJDING,
die werkelijk werd in Don Bosco's leven:
wie bedreigd was haalde hij van straat,
wie eenzaam was bracht hij tussen vrienden,
wie geen kansen had om te studeren bezorgde hij scholen,
wie geen gelegenheid had om te spelen schonk hij ontspanning,
wie zichzelf dreigde te verliezen in het kwaad van deze wereld
schonk hij geloof in God.
Altijd en overal heeft hij mensen verlost
en bevrijding geschonken.
Daarom bidden wij:

- a. Don Bosco, neem de bekoring van ons weg
anderen aan hun lot over te laten,
maar spreek - door ons - uw bevrijdend woord
voor groot en klein.

LIED: AVANTI, GA DOOR

Eigentijdse Jeugd

SLOTGEBED

Heer God,
wij danken u, schroomvol en wat onwennig,
voor de persoon van Don Bosco.
In hem hebt Gij de jeugd iemand gegeven
om werkelijk van te houden.
Hij kon luisteren met het hart.
Hij sprak voor iedereen het gepaste woord.
Laat zijn bemoedigend woord
ons blijvend beroeren en
uitnodigen om in zijn voetspoor te treden.
Dit vragen wij u
door Christus onze Heer.

Samenstelling: Don Bosco Kortrijk
Teksten: Piet Stienaers

MET DON BOSCO DROMEN

VOORAF

- twee micro's
- diascherm en projector
- twee spots
- cassette
- leerlingen zitten klaar: op de eerste rij: zangers, muzikanten, dromers... lezers

OUVERTURE

Muziek bij het binnenkomen I have a dream van Abba

Welkom

Het Saviokoortje brengt een feestwens

Vrede en alle goeds, vrede wens ik jou, vrede voor altijd!
Paix et joie pour toi, paix et joie pour tous, paix et joie partout!
Frieden wunsche ich dir, Friede sei mit euch, Friede für all'zeit!
Peace and all good things, peace and joy for you, peace for evermore!

DON BOSCO DANKBAAR HERINNEREN... ZIJN LEVEN, ZIJN WERK

Il Boschetto van Eigentijdse Jeugd
Een lied vertelt zijn leven met op de achtergrond: dia's

DON BOSCO DANKBAAR HERINNEREN ... DE DROOM EEN ALFABET MET VIJF BELANGRIJKE LETTERS

- I. Mensen dromen...
    - een betere wereld: zonder oorlog, vrede, solidariteit...
  - Kinderen dromen...
    - een wereld van prachtige bloemen en kwetterende vogels...
  - Jonge mensen dromen...
    - vele vrienden,
    - goede studies,
    - een toekomst zonder zorgen, een nieuwe wereld morgen,
    - voor jong en oud voor zwart en blank...
- Wij dromen.

Ook Don Bosco droomde, samen met jongeren en opvoeders.
Het begon toen hij 9 jaar was...

een kleine jongen, Jan Bosco,
in Becchi, een klein gehucht, 30 kilometer van Turijn,
hij woonde er met zijn moeder ...
Uit die droom groeide zijn verdere leven:
een beweging van het hart en de liefde.

De droom van de kleine Jan begon
met Jan in de rol van de stoere held,
de man met de vuisten....
zo moest het echter niet...
Helaas, vaak is dat de werkelijkheid in onze wereld...
vuisten, macht, geweld, onrecht, repressie....

Spot op de groep (zwart)

- M M staat voor Macht.
Jan Bosco was een sterke kerel en hij wist bet.
Hij kon als kind zijn vuisten gebruiken wanneer hij dacht dat het moest.
Nooit zal onze wereld echter gered worden met macht en geweld.
Rwanda, Servië, Haïti en Zaïre ....
tonen ons dat wie macht gebruikt om anderen te overheersen,
niet mee bouwt aan een betere wereld.
Macht en geweld zijn vijanden van echte liefde.
'Niet met geweld, Jan !' zei de stem...
- O staat voor Onrust.
Iemand die macht gebruikt om te overheersen wordt onrustig.
Hij is niet gelukkig... Hij vreest voor zichzelf..
In zijn diepste 'ik' voelt hij een diepe onrust.
Een opvoeder in het spoor van Don Bosco is iemand,
die eerder bemind wordt dan gevreesd.
- O staat voor Overmoed.
Jan Bosco dacht dat hij alle middelen bezat om zijn tegenstanders te verslaan.
Overmoed... Het is alleen bouwen op zichzelf...
Het is denken: 'Ik... ikke... en de rest kan stikken...'
'Ik zal het wel redden... Ik heb niemand nodig...'
Is dat niet arm? Want wie alleen staat, kan diep vallen...
- R R staat voor Repressie of sterker nog voor straffen.
Wie tegen de tiran in opstand komt, wordt onderdrukt...
er volgt repressie... onderdrukking... moorden en gevangenschappen.
Maar is dat de weg naar de nieuwe wereld?
Een goed land kent men aan het aantal scholen
en niet aan het aantal gevangenschappen.
'Niet de straf opent het hart van jongeren, maar wel een glimlach,' zei Don Bosco.

- D D staat voor dood.
Geweld, onrust, repressie, overmoed, angst... houden mensen klein,
maken mensen dood... monddood, zonder toekomst, levenloos.
Jonge mensen moeten toekomst hebben...
ademen, groeien, leven, op weg gaan,
bouwen aan een wereld van vrede, rechtvaardigheid en solidariteit.

Spot uit
Enkele leerlingen spelen muziek

- I. Don Bosco's droom begon met vuisten.
Het einde was goedheid, liefde en vergeving.
Een ontmoeting met een man in het wit...
Dit kon omdat hij luisterde naar iemand die hem een andere weg wees.
Maria, Jezus' moeder, werd zijn leermeesteres.
Op haar stelde Jan Bosco al zijn vertrouwen.
'Niet met geweld maar met zachtheid zal je de jongeren winnen,' zei de Dame.
Die droom werd zijn nieuw alfabet, vijf letters,
een leven van dank, vertrouwen, openheid, vreugde en geloof..

Spot aan op groep (wit)

- D D staat voor Dankbaarheid.
Wie zachtmoedig en barmhartig is,
wie mensen graag ziet, wordt bemind.
De grootste reden om te danken is altijd:
graag gezien worden, bemind worden.
Liefdevolle ouders, begripvolle leerkrachten en opvoeders.
Dat was Don Bosco's leven.
'Je liefde moet je voelbaar maken,' zei hij tot zijn helpers.
'Zorg dat ze van je houden,' waren zijn laatste woorden.
Vandaag danken wij om onze ouders en opvoeders.

- R R staat voor Roeping.
Wij hebben allen dezelfde roeping: een liefhebbend mens te zijn.
Jan Bosco wist zich geroepen.
Hij handelde niet uit zichzelf, maar vanuit zijn geroepen zijn;
vanuit Jezus' woord: bemin elkaar!
God roept ons vandaag doorheen Don Bosco:
breng goedheid, wees barmhartig, zie elkaar graag.

- O O staat voor Openheid.
Jan Bosco bracht in zijn oratorio een echte familiesfeer.
Jongeren reiken er elkaar de hand,
opvoeders zijn jongeren nabij.
Iedereen mag zich bij Don Bosco thuis voelen.

Iedereen heeft iedereen veel te vertellen,
vertrouwen geven en vertrouwen krijgen,
samen-leven, samen-delen, dat is openheid...
Don Bosco's droom.

- ○ staat voor Ontspanning.
Een Don Bosco-school zonder speelplaats bestaat niet.
Vakantiekampen, sport en spel,
muziek en zang,
toneel, vreugde en blijheid.
Don Bosco droomt van enthousiaste en blijе jongeren,
die hoopvol naar de toekomst kijken.

- M M staat voor Maria.
Maria was Don Bosco's gids en leermeesteres.
Geloof in een God die met ons meegaat,
bij wie wij stil kunnen worden,
tot wie wij mogen bidden 'Onze Vader',
dat was Don Bosco's geheim.
Daar haalde hij de kracht.
Telkens opnieuw was het Maria die tot hem zei:
'Doe maar wat Hij u zeggen zal!'
Vertrouw maar.... zegt Don Bosco ons vandaag,
Maria zal ook jullie leiden.

Spot uit

BIDDEN OM DIE DROOM TE REALISEREN

- I. Vandaag willen wij bidden voor de jongeren,
jonge mensen zoals wij, jongens en meisjes, die dromen,
maar nooit iets van hun dromen werkelijkheid zien worden.

Twee leerlingen bidden afwisselend:

- j1. Wij bidden voor jongeren die leven onder de bedreiging van geweld, oorlog en foltering.
- j2 Wij bidden voor jongeren die brood en werk zoeken, die moeten vechten om te kunnen overleven.
- j1 Wij bidden voor jongeren die onrustig en angstig zijn omdat er niemand is die Gods' liefde voor hen voelbaar maakt.
- j2 Wij bidden voor de jongeren die geen toekomst meer zien, verslaafd worden en stikken in hun machteloosheid.
- j1 Wij bidden voor de jongeren die gekwetst zijn door het leven omdat zij niet gewenst waren en afgewezen werden.

j2 Wij bidden voor de jongeren die met geweld de wereld willen veranderen, omdat ze anders geen uitweg zien.

I. Laten wij dan samen bidden tot Don Bosco...

a. Heilige Jan Bosco
gij hebt geleefd te midden jonge mensen.
Uw hart was vervuld met geloof,
met vertrouwen, liefde en redelijkheid.
Dank u dat wij in uw spoor mogen
leven, studeren, spelen en groeien.
Geef ons uw geest,
en bid dat Maria ook ons mag leiden.
Zegen vandaag ons allen,
dan wordt deze dag een feestdag,
een dag van verbondenheid, vreugde en hartelijkheid,
in de geest van uw droom.
Amen.

ORGELPUNT

Het Saviokoortje zingt tot slot

Don Bosco, zie wij komen bidden,
door u geroepen zijn wij hier saam.
Wij vragen U: leer ons uw dromen
van sterke moed en durf te verstaan.

Aanhoor dit lied dat wij U zingen,
laat ons van hier weer beter naar huis toegaan.

Gij waart de grote vriend der armen
allen hebt gij naar Christus geleid;
kom met uw vuur ons hart ook warmen
dat steeds elk huisgezin verblijdt.

Blijf de beschermer van alle kind'ren
gij, de bezieler van alle jeugd;
laat Gods genade nooit in hen mind'ren
want mensen hebben nood aan vreugd.

Feest van Don Bosco
Kortrijk, 28 januari 1993

DON BOSCO CLIP

J Een goeie avond.
Wat we je vandaag presenteren, zal op zijn zachtst uitgedrukt wel wat verrassend zijn. Een interview met Don Bosco is immers zeker geen alledaags gebeuren. En toch ...

Je voorstellen aan ons publiek is eigenlijk niet echt nodig, meen ik. Immers, bij heel veel mensen leeft je naam nog. Zowat overal ter wereld verwijzen allerlei werken voor jongeren naar jou. En nog steeds vinden mensen bij jou een aanzet om hun leven te bouwen op inzet voor jonge mensen en op een diep geloof.

Welkom Don Bosco.

J Je bent een heilige geworden. We mogen met een gerust hart zeggen dat je leven 'geslaagd' is. Ik neem dus aan dat je wel een gelukkige jeugd zal gekend hebben?

DB Een gelukkige jeugd? Was dat maar waar. Eigenlijk was mijn jeugd maar zus en zo, als ik het zo mag noemen. Mijn eerste jaren heb ik alleen maar armoede gekend. Bovendien verloor ik heel jong reeds mijn vader. Hoezeer ik er ook van droomde te kunnen studeren, het zag er echt niet naar uit dat ik ooit die kans zou krijgen.

J Moeilijkheden om te kunnen studeren? Kan je daar iets meer over vertellen?

DB Als het aan mijn moeder had gelegen, dan was het helemaal geen probleem geweest. Die zou alles gedaan hebben wat ze kon, om me die kans te geven. Maar ...

DB (Monoloog) 'Studeren? Dat is niks voor ons. Zet dat maar uit je hoofd, Giovanni. Wij moeten onze kost verdienen met onze handen. Tot vervelens toe herhaalde mijn broer Antonio dat. Op een dag had mijn moeder een mogelijkheid gezien, om mij Latijn te laten studeren. 's Avonds sprak ze er me van. Maar Antonio kreeg er lucht van en reageerde bruusk: 'Wat? Latijn? Wat hebben wij aan Latijn? Werken moeten wij. Werken!' Mijn moeder probeerde nog iets als , 'Maar als Giovanni priester wil worden, dan moet hij toch die kans krijgen'. Dat had ze blijkbaar beter niet gezegd. Het was alleen maar olie op het vuur. Antonio werd razend : 'Denk maar niet dat ik me ga kapot werken voor die zotte plannen. Zet dat maar uit je hoofd.'

Toch lukte ik erin om af en toe naar de Latijnse les te gaan. Moeder stuurde me dan naar de stad, zogezegd om boodschappen te doen. En dan trok ik naar de onderpastoor van een dorpje in de buurt. Maar op een dag kreeg Antonio dat in de gaten. Nu werd het thuis onhoudbaar. 's Avonds als ik thuiskwam, schoot hij naar me toe. Ik kon nauwelijks zijn slagen ontwijken. Naar moeder schreeuwde hij: 'En nu is het genoeg! Het moet afgelopen zijn met dat boekengedoe. Ik ben ook groot en sterk geworden zonder boeken'. Dat raakte me zozeer dat ik eruit flapte: 'Onze ezel is ook nooit naar school geweest, en die is nog groter en sterker dan jij.' Die uitspraak kostte me wel enkele blauwe plekken.

De dagen daarna werd de spanning thuis steeds maar groter. Uiteindelijk werd het onhoudbaar. Op een dag in februari trof Antonio me aan, terwijl ik in de schuur zat te lezen. Hij sloeg me bont en blauw. Nu werd het moeder te veel. Ze moet er die avond lang over nagedacht hebben. Als ik dan 's morgens opstond, sprak ze me ernstig aan: 'Giovanni, het is beter voor je dat je een tijdje van huis weggaat. De tranen stonden haar in de ogen. Ook ik moest me bedwingen. Naar ik had inderdaad weinig keus. Die dag nog heeft moeder wat kleren ingepakt, en me op weg gestuurd. Op verschillende plaatsen klopte ik aan, op zoek naar onderdak. Uiteindelijk kwam ik terecht bij de familie Moglia. Daar kon ik stalknechtje worden, en kreeg ik een tijdlang onderdak.

DB Om uiteindelijk te bereiken wat ik wilde, heb ik zo heel wat moeten doorstaan. Maar eigenlijk ben ik er niet rouwig om. Ik vraag me trouwens af, of ik wel ooit zou geworden zijn, wat ik nu ben, als ik dat allemaal niet had moeten meemaken.

J Voor jou lijkt dit misschien een eigenaardige vraag, Don Bosco. Maar in onze tijd kunnen we er nauwelijks naast. Mag ik je vragen naar jouw favoriete TOP-3?

DB Zo eigenaardig vind ik je vraag niet. Immers, als je met jonge mensen leeft, kan je er toch niet naast kijken. Misschien is het nu aan jou om verbaasd te zijn. Mijn favoriet nummertje op dit ogenblik is er eentje van Kid Safari. 'Heaven' heet het, en het raakt heel wat moeilijkheden aan waarmee ook ik in aanraking kwam. En wat de zanger uitdrukt, dat was ook de aanleiding voor heel wat van mijn werken. Als je zoveel mensen ziet die in de knoei geraakten, dan kan je toch in hemelsnaam niet blijven stilzitten.

Heaven

Kid Safari

DB Vooral dan ene zinnetje, dat hij wel zingt, maar niet in de oorspronkelijke tekst staat, dat vind ik zo knap : 'O God, look at all of us; God, Gij ziet ons toch, Gij zijt met ons bezig'. Dat vind ik knap. Het is trouwens vandaaruit dat ik mijn kracht put.

DB Misschien is dit wel het moment om even een rustpunt in te bouwen, een momentje van bezinning?

J Doe rustig, Don Bosco.

DB Moeilijkheden zijn er niet om ontgoocheld stil te blijven zitten.
Als je ze met wat goede wil kunt bekijken,
zijn ze vaak uitnodigingen
om nieuwe wegen op te gaan
en om onverwachte kansen te ontdekken.

a Leer het ons zien,
zodat wij, zoals Don Bosco,
de moed vinden om door te bijten
als het niet allemaal vanzelf loopt.

Want Gij, Heer, kunt toch onze sterkte zijn?

J Het zou me interesseren hoe je aan je jongerenwerk bent begonnen. In jouw tijd lijkt me dat immers niet zo gebruikelijk, dat een priester zich zo met jongeren ging bezig houden?

DB Het begin? Dat herinner ik mij nog heel goed. Het was op 8 december 1841. Ik was ongeveer een half jaar priester, en studeerde eigenlijk nog. Die morgen was ik in de sacristie bezig om me klaar te maken voor de mis.

(Toneelspel: DB maakt zich klaar voor de mis. Achter zijn rug zit een jongen, blaast af en toe in zijn handen, tegen de kou. De koster is bezig met het aansteken van de kaarsen.)

Ko (Gaat naar de jongen toe en zegt rustig:) Kan je de mis dienen? Dan moet je hier niet blijven zitten. Maak je maar klaar.

BG Neen, ik ben geen misdienaar.

Ko Maar er is niemand anders. Dien jij de mis maar.

BG Maar dat kan ik niet, ik heb het nog nooit gedaan.

Ko (wordt nu boos) Wat ben jij voor een domkop ... Als je de mis niet wil dienen, dan moet je hier ook niet zijn. Maak dat je wegkomt!

(hij pakt een borstel, die in de hoek staat, en gaat er dreigend mee naar de jongen toe)

Ondertussen draait Don Bosco zich om, en roept:

DB Koster!

Ko (draait zich om, en twijfelt wat hij moet doen) De jongen is ondertussen tot bij zijn vrienden gelopen die buiten met de dobbelstenen spelen. (Hij zet zich bij hen neer. Eén van zijn kameraden, Michel, spreekt hem aan:)

Mi Wat is er aan de hand, Bart. Je bent bijna buiten adem?

BG Dat zal wel. Die koster leek razend. Gelukkig riep die priester hem terug. Ik zou er anders van gelust hebben.

Mi Ken jij die priester?

BG Neen, ik heb hem nog nooit gezien. Maar het ziet er een sympathieke kerel uit.

Mi Ach, kom, Bart, vergeet het maar, en speel met ons mee.

DB Koster, wat gebeurt er? Ik begrijp niet dat je die jongen wilt slaan.

Ko Als hij geen mis wil dienen, dan moet hij hier niet zijn. Dat hij zich buiten maar verwarmt.

DB Dan moet je toch nog niet slaan.

Ko Da's toch mijn zaak. U gaat dat toch niet aan.

DB Die jongen is m'n vriend, dus gaat me dat wel aan. Haal die jongen maar onmiddellijk terug. Ik wil met hem praten.

Bedeerd gaat de koster naar buiten, tikt de jongen op de schouder, en doet hem teken om mee naar binnen te komen. De andere jongens kijken elkaar aan, halen de schouders op en spelen verder.

Als de jongen bij Don Bosco komt, vraagt deze

DB Hoe heet je, kerel?

BG Bart, meneer.

DB En waar ben je vandaan?

BG Uit een klein dorpje, niet zover van hier.

DB Bart, heb je tijd om even op mij te wachten? Ik zou je na de mis wat willen vragen.

BG Ja, meneer.

DB Zet je dan maar in de kerk. Daar is het warm. Straks kom ik naar je toe.

Bart zet zich op een stoel. Don Bosco staat aan het altaar, de koster knielt naast hem.

Terwijl de spelers allemaal roerloos blijven, vertelt de 'oude' Don Bosco verder:

DB Toen begreep ik nog niet wat er gebeurde. Maar nu besef ik maar al te goed dat die knaap mij heeft uitgedaagd om iets te gaan doen voor de jongens. Hij was de eerste van een lange reeks. Na de mis ging ik dus terug naar hem toe.

DB Kan je echt de mis niet dienen?

BG Neen, waar zou ik dat geleerd hebben?

DB Leeft je vader nog?

BG Die is al lang dood.

DB En je moeder?

BG Ook dood.

DB Hoe oud ben je?

BG Bijna zestien.

DB Hoe kom je dan aan de kost?

BG Als ik geluk heb, kan ik af en toe bij een metser gaan helpen.

DB Kan je lezen?

BG Neen.

DB En schrijven?

BG Neen, ik kan niets.

DB Maar zingen, dat kan je toch?

BG (aarzelend) Zingen, neen toch niet goed.

DB En fluiten dan?

BG Natuurlijk! (fluit een deuntje)

DB (fluit met de jongen mee) Eigenlijk zou ik je wel een en ander kunnen leren. Zou je dat niet willen? Lezen, schrijven, de mis dienen. (Don Bosco knipoogt)

BG (knikt tevreden)

DB Dan kan je me misschien ook aan je vrienden voorstellen. Die mogen trouwens rustig meekomen.

Samen gaan ze naar buiten. Met gebaren stelt Bart Don Bosco voor aan zijn vrienden. Don Bosco zet zich bij hen neer en speelt hun spel mee.

DB Dat was het allereerste begin, een paar jongens maar. Het was op het Feest van Maria, ik vergeet het nooit. Vlug kwamen er meer jongens, veel meer.

J Tijd voor een tweede liedje uit uw persoonlijke TOP-3?

DB Goed, maar dat wordt dan iets heel anders.

Vrede hier vandaag herboren

Eigentijdse Jeugd

DB Kunnen we daar samen rond bidden?

a. Als we oog hebben
voor wat er rondom ons gebeurt,
dan kunnen we vaak in kleine dingen
heel veel goed doen en vrede brengen.
We moeten alleen maar de moed opbrengen
om er met enthousiasme aan te beginnen.
Geef me, God,
open ogen en bereidwillige handen.

J Don Bosco, je kan nu terugkijken op een rijkgevuuld leven. Maakt het je gelukkig?

DB God heeft me heel veel goed laten doen. En daar ben ik natuurlijk gelukkig om.
Kom, blader eens met mij door het fotoalbum van mijn herinneringen.

DB Heel vaak heb ik in mijn leven mogen aanvoelen, dat ik niet op mezelf alleen was aangewezen. Soms op wonderlijke wijze mocht ik ondervinden dat ik door God gedragen werd. Zoals die geschiedenis met 'de grijze'.
In die tijd had ik me nogal wat vijanden op de hals gehaald. Niet dat ik hen iets misdadan had. Helemaal niet. Haar mijn ideeën klopten niet met de hunne. En daarenboven zagen ze niet graag dat ik me bezighield met jongeren, waar zij liever niet mee te maken hadden.
Voor enkelen ging dat zelfs zo ver, dat ze een huurmoordenaar op me af stuurden. Op een avond werd ik aangevallen en bedreigd met een mes. Ik kon geen kanten meer uit. En dan was daar plots die grote grijze hond. Grommend en klauwend verdreef hij mijn belager.
Zulke ervaringen doen een mens vragen stellen. En, als je erop durft doordenken, wordt je geloof erdoor gesterkt: God laat zijn mensen niet alleen.

DB In een droom werd het me duidelijk: ik moest een kerk bouwen, toegewijd aan Maria. Geld had ik niet. Hoe zou ik? Alles gaf ik voor mijn jongens onmiddellijk weer uit. Als nuchter mens loop je dan niet met grote bouwplannen rond. Toch begon ik eraan. Het heeft me enorm veel moeite gekost, een stuk van mijn leven. Haar ze is er gekomen. Ik kon niet anders.
Hoe ik het ooit heb klaargespeeld? Ik begrijp het nog niet. Naar één ding weet ik zeker. Had ik het alleen moeten doen, dan zou ze er nooit gekomen zijn.

DB Je begint met iets, één enkele jongen. Er komen er wat bij, en nog enkele, eentje blijft bij je inwonen. Wat later is het een heel groepje. En voor je het weet groeit het je wat over het hoofd. Haar het goede moet toch gebeuren ...
Gelukkig waren er anderen die zagen wat er moest gebeuren. Heel wat mannen en vrouwen sloten zich aan bij mijn werk. Michel, die zelf als een klein jongetje bij mij aan kwam kloppen. Toon, een boom van een vent met een hart van koekenbrood. Maria, die zelfs een groep jonge vrouwen rondom zich verzamelde om voor meisjes hetzelfde te doen als wat ik voor de jongens op poten zette. Ik ben er zo gelukkig om. Want mijn werk gaat door, ook als ik er niet meer ben.

- DB Zelf was ik altijd graag missionaris geworden. Maar het lot - of moet ik zeggen God? - heeft het anders beschikt. Maar mijn hart bleef kloppen voor de missies. Het deed me dan ook wat als ik het mocht meemaken dat een groepje van mijn eerste leerlingen naar Zuid-Amerika vertrok. In gedachten reisde ik met hen mee, en deelde ik hun leven.
- DB Als ik het nu vertel, dan klinkt het alsof ik veel gepresteerd heb. Maar eigenlijk weet ik heel goed dat er niks zou gebeurd zijn, als ik in al die dingen niet op God had kunnen rekenen. Misschien is dat wel het enige woord dat hier op zijn plaats is: 'God-dank'.
- J Beluisteren we dan nu je derde tophit, Don Bosco.
- DB Welja, of eigenlijk: we kunnen hem beter samen zingen. Want iedereen kent toch de tekst. Het is trouwens een lied dat ik mijn leven lang dagelijks heb gezongen of uitgesproken.
- a Onze Vader
- DB Dit gesprekje kunnen we misschien samen afsluiten met een gebedje van dank?
- a Om de levenskracht die we ondervinden
en die ons gegeven is, danken wij U.
Om de genegenheid die we ontmoeten
en de waardering die we krijgen zeggen we dank.
Wees ons tot kracht en sterkte in ons leven, God,
en laat het voorbeeld van Don Bosco
voor ons een voorbeeld en een oproep zijn,
opdat wij zin vinden in ons leven,
ieder op onze plaats.
Amen.

Slotlied: Don Bosco, een vleugje hart

Eigentijdse Jeugd

Don Bosco-evocatie
Vremde 1991

DON BOSCO, EEN VERHAAL OF EEN UITDAGING

INLEIDING

We kennen je als een verhaal uit het verleden,
jaren terug gelezen in het stripverhaal
of gehoord tijdens een les of een retraite.
Er is - na zovele jaren hier op deze school - wel iets blijven hangen:
het verhaal van de hond,
die grijze, die je op de meest onmogelijke momenten ter hulp kwam;
of je goocheltrukken,
of je grote bezorgdheid voor je jongens;
iets is zelfs blijven hangen
van de dingen die je verricht hebt:
scholen gebouwd, boeken geschreven,
reizen naar Rome, Spanje, Frankrijk;
en wat ongeloofig hebben we zelfs geluisterd
naar vele wondere dingen die je deed.
Je bent voor ons geen vreemde meer.

En toch, wat weten wij van je
tenzij een hele serie uitwendigheden,
dingen die je deed, die je verricht hebt?
Wat weten we van je dromen?
van je diepste bedoelingen?
Je bent toch wel een toffe kerel geweest,
maar als ze vertellen hoe diep gelovig je was,
hoe je vasthield aan God,
dan begint je verhaal wat minder boeiend te worden,
dan kijken wij de andere kant uit.
Nochtans heb je gezegd - weten we dat ook? -
"Geef me zielen, houd de rest".

AVONDWOORDJE

VOORBEDEN

Laten wij bidden dat ook wij deze diepste droom van Don Bosco over ons, waar zouden maken, en bezorgd zouden zijn niet alleen voor dingen van deze wereld, maar ook voor onze verhouding met God; laten wij bidden.

Laten wij bidden dat alle mensen die op Don Bosco hun vertrouwen stellen, door zijn hulp en door het voorbeeld van zijn leven bemoedigd en geholpen zouden worden; laten wij bidden.

Laten wij bidden dat ook in deze tijd jonge mensen willen leven en werken zoals Don Bosco, en kiezen voor een roeping die zijn droom wil helpen verwezenlijken; laten wij bidden.

SLOTGEBED

God, wij bidden U dat deze jaren bij Don Bosco ons mogen tekenen
met zijn bezorgdheid voor het eeuwig leven,
met zijn bezorgdheid voor het welzijn van ieder,
met zijn bezorgdheid voor al wie het moeilijk heeft.

EEN TRAP MET WAARDEVOLLE TREDEN

REGIE-AANDUIDINGEN

In de gebedsruimte was rechts van het projectiescherm een trap met waarden verlicht. Afhankelijk van de mogelijkheden kan je op een stelling of een ladder telkens in verschillende kleuren de 'waardevolle treden van huize Don Bosco' aanbrengen.

Op het boekje voor de deelnemers staat op de voorpagina een afbeelding van het ouderlijk huis van Don Bosco met vooraan de trap, die aan de basis ligt van deze mijmering.

Bij het begin van ieder nieuw deel kwam een dia van het ouderlijk huis van Don Bosco terug. Voor de rest werden er niet veel dia's getoond.

Elk onderdeel is op dezelfde manier opgebouwd.

- aanloop: de voorstelling van vier waarden, voorgelezen, dia van het ouderlijk huis
- diamontage met tekst en achtergrondmuziek
- lied
- afsluitend gebed

INLEIDING

Noord-Italië, in het jaar 1815. Een woelige tijd! Italië wordt getekend door de oorlog. Op de eerste verdieping van dit armoedig huisje woont de familie Bosco. Laat ons even beter kennismaken. We gaan de trap op aan de voorkant van dit huisje en volgen Jan Bosco op zijn levensweg.

Elke trede van deze trap kan je vergelijken met iets wat Don Bosco belangrijk vond in zijn leven. Laten we de trap opgaan en kennis maken met die treden, met de waarden van Don Bosco. Wanneer je al deze waarden leert kennen, kom je thuis bij Don Bosco. Niet ver weg in tijd en ruimte, niet in vorige eeuw, niet in Piëmonte, maar vandaag, hier en nu.

BECCHI, HET OUDERLIJK HUIS - GELOVEN IN HET LEVEN

Het ouderlijk huis

"Don Bosco" werd dus geboren in dit huisje. Zijn ouders gaven hem de naam: 'Giovanni'. Vertaald betekent dat: 'Jan'. Hij was de derde zoon van vader en moeder Bosco.

Lied: Een dooplied over de drie namen

Ann Van Der Plaetsen

Het ouderlijk huis

Pas op voor de treden. We zijn aan de trap gekomen. We stappen nu de eerste treden op. Het zijn de treden van: GASTVRIJHEID, VERTROUWEN, VERGEVING, MOED.

Jan's vader overlijdt aan een longontsteking wanneer Jan nog geen drie jaar oud is. Een zware beproeving voor het gezin Bosco, maar de moeder van Jan is doortastend en sterk. Zij heeft een goed hart en een gezond verstand. In een woelige tijd waarin de oogst regelmatig mislukt, weet zij alleen haar kinderen op te voeden. Van grootmoeder kan zij immers niet veel hulp meer verwachten. Maar de kinderen weten heel goed dat wanneer moeder nee zegt, het "nee" blijft. Van grillen trekt ze zich niets aan. In een hoek van de keuken staat de 'stok'. Een buigzaam rietje. Ze maakt er nooit gebruik van, maar ze zet hem ook nooit uit die hoek weg.

Op een minder goede dag haalt de kleine Jan een stommititeit uit. Hij breekt per ongeluk een kan met dure olie. Moeder is naar de markt. Jan slaat in paniek. Wat zal moeder zeggen? Wanneer zij thuiskomt rent hij op haar af.

- Goedenavond, moeder. Hoe is het?
- Goed. En jij, ben je braaf geweest?
- Hmm, moeder, kijkt u maar; en hij heeft haar het stokje uit de hoek.
- Wat heb je me nu weer uitgehaald?
- Deze keer verdien ik echt slaag. Per ongeluk heb ik de oliekan gebroken.

En hij doet het hele geval uit de doeken en overhandigt haar het takje. Hij kijkt naar haar omhoog, half berouwvol, half ondeugend.

Margarita kijkt hem even aan en neemt hem bij de hand.

"Het spijt me van die oliekan, maar ik ben blij dat je me niet voorgelogen hebt. Pas een volgende keer op, want olie kost veel geld."

Als er in de buurt een zieke is, wordt moeder Margaritha geroepen. Men weet dat zij nooit weigert een handje te helpen. Zij wekt dan een van haar zonen en zegt:

"Kom, we gaan erheen. We moeten een goed werk doen".

's Winters komt er 's avonds wel eens een bedelaar aankloppen. Vooral als er veel sneeuw ligt. Hij vraagt dan om op de hooizolder te mogen slapen. Moeder Margarita geeft hem dan eerst een bord warme soep en verzorgt zijn verkleumde voeten. Het voorbeeld van die goede werken blijft Jan Bosco altijd bij.

Samen: Don Bosco,
Geef ons de moed om door te gaan
wanneer we zoals jij
al eens tegenslagen hebben in het leven.
Wij vertrouwen erop dat je ons helpt
en ons vergeeft dat wij het ook al eens laten afweten.
Geef ons een gastvrij hart dat openstaat
om er samen met anderen het beste van te maken.

DE SPELENDE JAN - GELOVEN IN ZICHZELF

Jan Bosco groeit op

Jan Bosco groeit op tot een jongetje van negen jaar. Helemaal geen droogstoppel. Lezen boeit hem, maar spelen en in de bomen klauteren vindt hij ook leuk. Op een dag wil hij een nest roven, maar valt met een reuze smak tegen de grond. Wijzelf gaan veiliger omhoog. We betreden de vier volgende treden op de trap van Don Bosco's

geboortehuisje en maken kennis met het belang van: DIENSTBAARHEID, ONTSPANNING, BLIJHEID EN PLICHT in het leven van Don Bosco.

's Winters brengen veel gezinnen de avond door in de grote stal, waar de ossen en koeien voor warmte zorgen. Terwijl de vrouwen spinnen en de mannen hun pijp roken, leest Jan zijn vrienden voor uit de boeken die hij van de pastoor geleend heeft. Die heeft hem leren lezen, een zeldzame gave bij eenvoudige mensen. Er is immers nog geen leerplicht. Jan heeft een daverend succes met zijn kunde. Hij heeft er alles voor over om verder te kunnen studeren in het college van Chieri. Chieri is ver weg. Daarom, en ook om zijn studies te kunnen betalen zoekt hij een logement en een job in Chieri zelf. Jan is op dat moment 16 jaar.

Door zijn leeftijd en zijn gestalte lijkt hij onder zijn klasgenoten wel een reus. In het college leert hij door schade en schande met zijn makkers omgaan. Jan Bosco houdt zich eerst afzijdig van de slechte jongens. Gaandeweg weet hij echter hun vriendschap en hun welwillendheid te winnen door hen te helpen bij hun studie en door hen verhaaltjes te vertellen. Er was nog geen televisie! Al gauw vormen ze samen een club die Jan doopte als "de club van de vrolijkheid". Hij stelt een heel eenvoudig reglement op:

- Letten op je taal en je gedrag.
- Je plichten doen op school en in de kerk.
- En vooral: vrolijk zijn.

In het zomerseizoen is alles anders. Verhalen boeien dan niet meer. Het is een gewoonte van Jan Bosco om wekelijks naar de markt te trekken. Daar staan de mensen om de goochelaars en acrobaten heen. Hij kijkt telkens aandachtig toe en thuis doet hij reeds jaren hun kunstjes na. Hij heeft al veel geoefend, dagen en dagen lang, telkens tot hij het klaarspeelt. Je kan het geloven of niet, maar op zijn 11 jaar kon hij reeds met dobbelstenen goochelen, maakte hij een salto mortale, liep hij op zijn handen en wandelde en danste hij op een koord.

Op een zomerse zondag zitten er maar weinig mensen in de kerk. Er is een kunstenmaker aangekomen die de mensen van de kerk weglukt. Jan Bosco daagt hem uit en verslaat hem in het hardlopen, het verspringen, het jongleren met de stok en in het boomklimmen. Bij de laatste weddenschap klimt de acrobaat zo hoog dat de tak dreigt te bezwijken, maar Jan klimt tot hetzelfde punt, omvat de tak met zijn handen en maakt een handenstand, zodat zijn voeten nog boven de boom uitsteken. De arme tegenstander kan vertrekken, maar eerst moet hij de 22 leden van de club van de vrolijkheid trakteren!

Lied: De koorddanser

Eigentijdse Jeugd

Samen: Don Bosco,
Gij waart een levenslustige, talentvolle kerel.
Gij zijt een voorbeeld van blijheid,
ook als de plicht roept.
Wij willen je graag volgen in je dienstbaarheid
en anderen blij maken met onze talenten.

EEN DROOM - GELOOF IN DE TOEKOMST

Een droom

Opnieuw stappen we vier treden hoger op de trap voor het huisje van Don Bosco. We kijken als in een flash-back even terug op een droom van de negenjarige Jan. Het is een belangrijke droom want deze droom reikt Jan een ideaal aan om voor te leven: goedheid. Maar het kost hem nog heel wat geduld om zich dat ideaal eigen te maken: DROMEN, GOEDHEID, IDEEAAL, GEDULD.

Op negenjarige leeftijd had Don Bosco een merkwaardige droom. Hij stond in het veld met een bende jongens om zich heen. Ze deden niets anders dan vloeken, tieren en vechten met elkaar. Jan die nogal opvliegend van karakter was, kwam dadelijk in actie. Met beide vuisten sloeg hij op de jongens in om ze te doen ophouden. Plots zei een mysterieuze verschijning: "Zo niet... niet met geweld, maar met zachtheid". "Wat moet dat betekenen?", vroeg Jan Bosco. De dame tot wie Jan Bosco drie maal per dag bad, liet haar hand op zijn hoofd rusten: "Kijk", sprak ze met een zachte stem. En daar zag de kleine Jan voor zijn ogen allerlei wilde dieren eensklaps in lammeren veranderen. "Geduld, op het gepaste ogenblik zal je het wel begrijpen"... 's Morgens vertelt de kleine Jan bij het ontbijt zijn droom. Zijn twee broers lachen hem uit. Grootmoe zegt: "Dromen zijn bedrog". Alleen zijn moeder glimlacht en vermoedt: "Misschien wordt hij eens herder, een priester".

Jaren later, aan het einde van zijn collegejaren te Chieri moet Don Bosco een moeilijke keuze maken. Hij heeft dikwijls gezegd dat hij priester wil worden. Maar nu hij 20 jaar is, breekt het uur van de waarheid aan. Jan Bosco zoekt raad en steun bij een bekend priester in Turijn met een groot hart voor de armen. Zijn naam is don Cafasso. Deze don Cafasso zet hem aan om priester te worden van de armen.

Lied: Droom die ontwaakt

Eigentijdse Jeugd

Samen: Don Bosco,
ook wij hebben soms een goede droom,
een droom vol idealen die ons in de goede richting stuwt.
Maar onze idealen blijven dikwijls veraf.
We missen uw geduld om onze dromen ook waar te maken.
Toch willen we nu reeds proberen om het goed te doen.

DE JONGE PRIESTER - GELOVEN IN DE UITDAGING VAN HET NU

De jonge priester

Een of andere dag moeten wij een definitieve stap zetten in ons leven. We laten ons daarbij leiden door wat we belangrijk vinden in ons leven, door waarden die ons werden aangereikt. Don Bosco wil priester worden voor de jeugd. Opnieuw duiken een paar waarden op die voor Don Bosco belangrijk zijn: SCHERPZINNIGHEID, BEZORGDHEID, FAMILIESFEER, ACTIEF ZIJN. Het zijn onze volgende treden.

1841. Jan Bosco is nu priester. De mensen noemen hem Don Bosco. Daar loopt hij door de straten van Turijn. Hij lijkt scherper te zien dan de andere mensen die door de straat trekken. Hij ziet meer: hij ziet kinderen als metselaarsknecht sjouwen, schoenpoetsers, leurders en stalknechten. Andere kinderen hebben niets te doen: ze stelen, lezen slechte boekjes, roken, vechten. De meesten zijn ongeschoold. 's Zondags vervelen ze zich. Het laat Don Bosco niet koud. Voor die jongens wil hij zich inzetten. In de week zoekt hij werk voor hen. 's Zondags leert hij hen lezen en schrijven. Hij geeft hen brood en kleren, maar bovenal zingen en spelen zij samen. Voortdurend moet hij met zijn jongens verhuizen. Nu eens is de ruimte te klein, dan weer maken de jongens volgens de burens teveel lawaai, elders wordt hij ervan verdacht met kleine bandieten bezig te zijn. 300 jongens verhuizen telkens mee en hun aantal groeit en groeit. Zij blijven 'hun' Don Bosco volgen.

Na veel verhuizen en zoeken vinden zij in 1846 eindelijk een definitief onderdak in huize Pinardi. Het wordt een echte "thuis" een gezellige thuis. Moeder Margaritha, nu een oude vrouw, komt Don Bosco helpen bij het vele werk. Dag in dag uit is Don Bosco in de weer. Hij zoekt nieuwe straatkinderen op. Al gauw moet er zelfs bijgebouwd worden. Er komt ook slaapgelegenheden. Hij bezoekt zijn jongens op hun werk. Voor sommige zoekt hij een betere baas, voor andere een gepaste job. Hij geeft hen onderricht, hij speelt met hen, hij bidt met hen. Hij bedelt om geld bij weldoeners. Het wordt al gauw meer dan hij dragen kan. Hij wordt zelfs zwaar ziek.

Lied: De vraag is wat doe je?

Eigentijdse Jeugd

Samen: Don Bosco,
wij zien vandaag zoveel gebeuren,
vooral op de televisie is er veel te zien.
Maar we zien niet scherpzinnig genoeg naar de mensen rondom ons.
We zijn niet zo bezorgd als jij voor wat rondom ons fout loopt.
Schenk ons twee stevige handen
om te blijven bouwen aan een gezellige sfeer in onze leefgroep.

MEDEWERKERS UIT EIGEN KRING - GELOVEN IN DE ANDEREN

Medewerkers uit eigen kring

16 waardevolle treden hebben we reeds mogen ontdekken bij Don Bosco. Zo ontstaat trede na trede geleidelijk aan de gehele trap. Zo groeit Don Bosco waarde na waarde uit tot wie hij is. Creatief inspeland op de noden van het moment maakt hij zich telkens nieuwe waarden eigen: SAMENWERKING, VERANTWOORDELIJKHEID, HARTELIJKHEID, REDELIJKHEID.

Het werk van Don Bosco blijft groeien: 800 jongens nu. Op verschillende plaatsen van Turijn worden nieuwe huizen gebouwd. Don Bosco organiseert avondlessen, richt werkplaatsen op voor meubelmakers, schoenmakers, drukkers en boekbinders. Meer en meer moet Don Bosco op reis om contacten te leggen en geld in te zamelen. Vanzelfsprekend kan Don Bosco al dat werk niet meer alleen aan. Hij werkt samen met enkele priesters en onderwijzers, maar ook dat blijkt onvoldoende voor die vele jongens.

Ondertussen zijn meer en meer jongens Don Bosco zo dankbaar geworden dat ze voor hem alles willen doen. Daarom doet hij voor zijn werk een beroep op die jongens. Op jongens die hij zelf heeft opgevoed. Hij wil hen verantwoordelijkheid schenken. Jongens als Rua en Savio leiden het toneel, het zangkoor, het spel, de fanfare. Ze geven ook les. Zij maken zich de opvoedingsmethode van Don Bosco eigen door hartelijk, redelijk en in vertrouwen met de jongens om te gaan.

Op 26 januari 1854 vertelt Don Bosco aan enkele jongens dat hij ervan droomt een genootschap te stichten. Dat wordt het begin van de Salesianen van Don Bosco. Voor de nieuwe congregatie erkend wordt, moet Don Bosco nog dikwijls de weg naar Rome afleggen.

Lied: Yeah-2000

Eigentijdse Jeugd

Samen: Don Bosco,
jij hebt ook ons nodig
om er iets van te maken dat de moeite waard is.
Zoals de vele jongens die jij gekend hebt,
willen ook wij onze verantwoordelijkheid opnemen
door hartelijk en redelijk met elkaar om te gaan.

DE FAKKEL WORDT OVERGEDRAGEN - GELOVEN IN GOD

In zijn spoor

We staan nu voor de laatste treden. Don Bosco wordt een oude man aan het eind van zijn krachten. Men vraagt zich af wat hem overeind houdt. Don Bosco weet het wel: het is die droom van toen hij negen jaar was. Deze droom verlicht zijn leven tot de laatste dag. Dankbaar mag hij terugblikken op zijn leven. En toch, toch blijft hij een nederig mens die heel zijn leven blijft vertrouwen op God. Hij is het die hem verder stuwt tot de laatste dag en zijn werk zal blijven dragen. Hij is het die zijn jongens gelukkig maakt. DANKBAARHEID, NEDERIGHEID, GELOOF, GELUK.

Met de jaren wordt Turijn te klein voor Don Bosco's werk. Zijn faam verspreidt zich over gans Italië. Na enkele jaren worden ook de grenzen van Italië doorbroken. Don Bosco heeft er in zijn jeugdijaren dikwijls van gedroomd om naar de missies te gaan. In 1875 stuurt hij zijn eerste groep missionarissen naar de jongeren overzee, richting Argentinië. - Maar de krachten van de 70-jarige Don Bosco zelf nemen dag aan dag af. Niet alleen zijn kleren zijn versleten, ook zijn lichaam. Toch trekt hij nog rond, toch schrijft hij nog brieven aan zijn jongens.

In 1887 wordt hij echter zwaar ziek. De dokters vrezen het ergste. Als een kaarsje dooft hij uit. Op 31 januari 1888 sterft hij op het kleine kamertje waar hij vele nachten en dagen voor al zijn jongens heeft gewerkt.

Bij zijn dood laat hij een geweldige erfenis na: geen geld, maar een congregatie van 768 salesianen, verdeeld over 64 huizen in 6 landen, medewerkers en weldoeners en vooral: duizenden jongens die hij gelukkig heeft mogen maken.

Samen: Don Bosco,
vandaag willen wij je danken.
Wij willen je danken voor wat je gedaan hebt
voor zovele jongeren in Turijn.
Wij willen geloven dat ook wij voor het geluk geboren zijn.
Schenk ons goede, nederige mensen die ons vandaag
uw liefde voor jongeren laten voelen.

Lied: Il Boschetto

Eigentijdse Jeugd

Don Bosco mijmering
Vremde 1994

DON BOSCOBEZINNING

REGIE-AANDUIDING

Als de leerlingen binnenkomen is er zachte muziek en er wordt een dia geprojecteerd van Don Bosco tussen jongeren. Vooraan zitten de drie 'rode-draad-kinderen' wat in boeken en CD's te kijken.

Iemand van de bezinningsgroep heet iedereen welkom en vertelt wat de bedoeling is van deze dag op school. Het is nl. op 31 januari Don Bosco-feest, die dag immers stierf Don Bosco in 1888. Omdat hij - zeker voor onze school en alle salesiaanse huizen in de wereld - nogal een belangrijke rol speelt in de manier van werken, zelfs de reden van het ontstaan ervan is, willen we hem herdenken door van deze dag iets speciaals te maken. Hij/zij nodigt iedereen uit om eens van meer nabij te kijken wie die Don Bosco eigenlijk was en is voor de jeugd.

Eén van de drie rode-draad-kinderen (die tot nu toe wat stilletjes op de achtergrond bezig waren) zegt:

DON BOSCOFEEST

- 't Is bij ons op school Don Bosco-feest vandaag. Ze vinden hem daar nogal belangrijk omdat hij de heilige van de jeugd is.
- Ja, 'k heb ook zoiets opgevangen, maar wat heeft hij dan eigenlijk speciaal gedaan. Ik heb al wel 't één en 't ander over die Don Bosco gehoord, maar ik weet er toch het fijne niet van.
- Als we hem nu eens een brief schreven ...
Slimmeke, een brief naar iemand die al 'k weet niet hoe lang geleden gestorven is, ook veel fantasie hoor.
- Stel je voor... ,
- Ja maar, het zou toch eens plezant zijn, tuurlijk sturen we zo'n brief niet op, wie weet vindt iemand hem wel en geeft wat uitleg. Beschouw het als een grap...
- Wel ja, we hebben toch niks anders te doen ...

BRIEF AAN DON BOSCO

Eén van de drie rode-draad kinderen haalt pen en papier boven en ze beginnen aan de brief, zo'n beetje door elkaar pratend, ideetjes gevend, een schrijft op. Dan wordt de brief voorgelezen (bij nader inzien schrappen ze het 'hoi Don Bosco' maar en vervangen het voor beste Don Bosco, dat klinkt beter voor een heilige ...

Beste Don Bosco,

We weten niet goed of deze brief zal aankomen (eigenlijk weten we heel goed dat hij dat niet zal doen). Je bent ook al zo lang dood. En toch, we horen wel vaak over u. Jij bent de heilige van de jeugd, zeggen ze. Maar wat bedoelen ze daar dan mee ? Hebben de jongeren wel een heilige nodig, en heel wat jongeren hebben zoveel problemen, en geen enkele heilige die dat voor hen oplost... Ben jij dan je hele leven zo'n soort engeltje

geweest, iemand die enkel bad of flink zijn best deed in de klas ? En dat verhaal van dat touw, heb je daar echt op gelopen ? We willen niet oneerbiedig zijn hoor, Don Bosco, maar werd jouw verhaal niet enorm opgeschroefd doorheen de tijd, door al die zusters en salesianen die u zo belangrijk vonden en dat aan iedereen wilden duidelijk maken. We zouden er echt graag wat meer over weten, Don Bosco. Alleszins vele groeten.

De brief is nog niet af of er klinkt een stem (door de micro, voor het effect)

DON BOSCO VERTELT ZIJN LEVEN

Hallo! Ja, jullie schrikken, maar ik dacht, ze zitten nu toch zo gezellig bij elkaar, dan vertel ik ze nu maar het één het ander.

Heilig zijn, dat klinkt zo braaf he. Zo alsof alles vanzelf komt. Bij mij was dat zeker niet zo, ik heb mijn hele leven gewerkt aan mijn ideaal. Dat heilig verklaard worden, dat speelde niet zozeer door mijn hoofd, wel hoe ik mijn jongeren een thuis kon bieden, een toekomst, hoop. Een engeltje ben ik nooit geweest, al vond ik mijn geloof wel wezenlijk voor mijn leven. Maar vraag het mijn moeder of mijn leraars maar, zij hadden vaak moeite met mijn ongeduld of mijn driftigheid. Als ik iets in mijn hoofd had, dan liet ik het niet meer los. Wat echt belangrijk is voor mij, ook voor de jongeren van vandaag, is jonge mensen laten voelen dat ik echt van ze houd en dat God dat ook doet. Maar laat mij eens mijn verhaal doen ...

Doorheen verhaal en toneel wordt Don Bosco's leven geschetst. Ondertussen worden dia's vertoond.

Het begon met een droom... Ik was 9. Die droom bleef me mijn hele leven bij. Het was net of ik me in een tuin bevond. Een hele troep jongens drumde om me heen: ik hoorde ze vloeken en schreeuwen, ik vloog erin en deelde links en rechts klappen uit om ze tot zwijgen te brengen. Plots stond een rijzige gestalte aan mijn zijde. "Niet met vuisten maar met goedheid", vermaande Hij. Ik was helemaal in de war. "Wie ben je", stamelde ik. "Ik ben de Zoon van degene tot wie jij driemaal per dag een woordje richt, dat heeft je moeder je toch geleerd." Naast hem stond plots een dame. Ze sprak: "Kijk", en rondom mij zag ik een heleboel wilde dieren, beren en wolven, die eensklaps in lammeren veranderden. Ik wist helemaal niet wat alles te betekenen had. De dame stelde me gerust, eens zou ik alles begrijpen, vertelde ze.

Ik was een levendig en ondernemend kind, niet altijd gemakkelijk voor mijn moeder, die er sinds mijn vaders dood alleen voor stond. Drie kinderen moest zij grootbrengen. Maar ondanks de honger en de kou bleven we niet bij de pakken zitten. Ik had er iets van om de jongens van de buurt rond mij te verzamelen. In Becchi, waar wij woonden, was een wei met een paar stevige bomen. Daar bond ik dan een touw tussen. Op de grond kwam een kleed voor enkele vrije oefeningen. De toeschouwers die op mijn voorstelling afkwamen liet ik eerst een rozenhoedje bidden (je weet wel, een deeltje van de paternoster) en daarna zongen we een kerklied. Toen hield ik mijn predikatie. Echt waar, ik vertelde wat ik 's morgens in de mis gehoord had, iets interessants dat ik vernomen had of iets dat ik in een boek gelezen had. En dan begon de voorstelling. Ik maakte gekke sprongen, liep op mijn handen enzovoort. Ik kende ook enkele goocheltruukjes, muntstukken uit iemands kleren toveren en zo, dat had ik allemaal afgekeken van de kermisgasten in het dorp. En maar oefenen om mijn publiek elke keer weer op iets nieuws

te vergasten. En inderdaad, ik kon zelfs over een touw lopen. Als ik doodmoe was van al die kunsten baden we nog even en dan kon iedereen naar huis.

Ik was niet enkel de clown van de buurt; ik wilde ook dolgraag studeren. Vooral voor lezen had ik een passie ontwikkeld. Overal liep ik met boeken rond, zelfs tijdens het koeien-hoeden. Maar dat zorgde voor problemen met mijn halfbroer Antonio. Hij kon het immers niet hebben dat ik altijd las; hij moest zo hard werken altijd.

Giovanni zit met een boek heel geconcentreerd te lezen. Antonio komt met enkele zware emmers op scène en ziet zijn broertje.

- A. Jij altijd maar met je lezen. Ik word dat echt beu, ik maar werken en me afbeulen terwijl meneertje verhaaltjes leest. Dat is toch nergens voor nodig. Ik ben toch ook groot en sterk geworden zonder boeken.
- G. Ja, onze ezel is ook groot en sterk, en ook helemaal zonder boeken.

De ruzies werden soms zo heftig - ik was een klein kereltje, maar eentje met een grote mond - dat mijn moeder de toestand op de duur ondraaglijk vond. En zo zond ze me weg van huis. Ik kon bij boer Moglia gaan werken. 's Nachts bleef ik lezen. Later kreeg ik zelfs het geluk dat een priester mij les wou geven. Nog later kon ik les gaan volgen in Chieri. Gemakkelijk had ik het er niet. Ik zat in de klas met jongens die veel jonger waren dan ik, was de enige van het platteland. Ze scholden me uit voor domme koewachter. Het was een moeilijke tijd. Ik moest tegelijk studeren en de kost verdienen, zo kon ik mijn logies betalen. Ik werkte in een smidse, bij een schoenlapper, en in een café. Het was in die periode dat ik leerde kleren verstellen, schoenen lappen en ijzer smeden, dingen die me later heel goed van pas zouden komen. Studeren moest 's nachts gebeuren. Gelukkig had ik een goed geheugen.

- V. Giovanni zit in de klas, ze lezen een tekst uit Nepos. Giovanni is echter zijn tekstboek vergeten. Om dat niet te laten merken heeft hij zijn grammaticaboek open gelegd.
- Lkr. Zo, dat stuk tekst is uitgerafeld, we lezen verder vanaf vers 12, Giovanni, lees maar voor.
- V. Giovanni staat op, met zijn grammaticaboek in zijn hand doet hij alsof hij leest, maar hij zegt de tekst van Nepos uit het hoofd op. De jongens in de klas weten dat hij z'n boek vergeten is, ze zijn verwonderd dat hij het kan, zo ontstaat er wat rumoer in de klas.
- Lkr. Wat is hier aan de hand, vanwaar al dat lawaai, jullie weten dat ik daar helemaal niet van houd. Wat is het probleem ?
- Ll. Giovanni heeft zijn tekstboek niet bij meneer, hij heeft z'n grammatica voor zich.
- Lkr. Eigenlijk moest ik je van school sturen, Giovanni, je verstoort de orde in de klas. Maar je hebt een keigoed geheugen, voor deze ene keer kan je blijven.

Na de lagere school besloot ik, na lang aarzelen, naar het seminarie te gaan. Eén ding was zeker: ik zou nooit zo'n afstandelijke priester worden, ik zou naar mensen toegaan, ze bemoedigen en niet uit de hoogte doen. Het zal wel wat cliché-matig overkomen, maar ook de tijd in het seminarie was moeilijk. Het was niet zo evident dat een arme boerenzoon voor priester studeerde.

- G. Moeder, ik ben op het seminarie, ik heb de zwarte toog gekregen.

- M. Onthoud één ding, Giovanni, als jij het ooit in je hoofd haalt om rijk te worden, dan zet ik geen voet meer in je huis.
- G. Da's dan afgesproken, moeder.

Met don Cafasso, een andere priester trok ik de straten van Turijn in. Wat ik zag was echt onvoorstelbaar. De vele hongersnoden trokken de mensen van het platteland naar de steden. Daar kwamen ze echter in nog veel grotere armoede terecht. Turijn was overbevolkt, er was geen werk, er was armoede en ziekte. Jonge kinderen dwaalden alleen door de straten, op zoek naar wat warmte en iets om te eten. Ik was kapot van al de ellende die ik zag. Als priester kreeg ik enkele keren een aantrekkelijk aanbod om ergens aan de slag te gaan, maar ik kon niet beslissen. Ik wist dat ik op één of andere manier iets voor die verlaten jongeren moest doen, die boefjes en kleine criminelen die het leven in de grootstad onveilig maakten. Maar ik wist niet hoe ik het aan de dag moest leggen tot op een dag ...

Don Bosco staat in de sacristie van de kerk. Hij maakt zich klaar om de eucharistie voor te gaan. Opeens hoort hij achter zich geschreeuw. Als hij zich omdraait ziet hij de koster die een kleine, jongen slaat is.

DB He, stop, laat dat, wat heeft deze jongen mispeuterd ?

K Hij stond hier in de sacristie, ik vroeg hem om de mis te dienen, maar dat kan hij niet. Wel, dan heeft hij hier niets te zoeken.

DB Laat dat maar aan mij over, beloof me ook dat je nooit meer jongens als deze zult slaan. Zo beste jongen, hoe heet je?

B Bartolomeo Garelli.

DB Waar kom je vandaan?

B Uit Asti, ik ben metselaar.

DB Leven je ouders nog?

B Nee, ze zijn allebei gestorven.

DB Kan je lezen en schrijven?

B Nee.

DB Kan je zingen?

B Nee.

DB Kan je fluiten?

B Ja!

DB Kom je naar de catechismus Bartolomeo?

B Dat durf ik niet, de kleinere jongens houden me voor de gek.

DB En als ik jou nu eens alleen catechismus gaf, zou je dan komen? Zou je enkele van je vrienden meebrengen, hier naar deze plaats?

En zo begon het. Elke zondag kwamen er meer en meer. We speelden, we hadden catechismus en ik zorgde dat ze iets te eten kregen. De jongens brachten vrienden mee en zelf trok ik ook door de stad, ik wilde zoveel mogelijk jongens een plaatsje geven om te spelen en te leren. Algauw kwamen enkele priesters mij helpen, les geven, voor eten zorgen, de biecht afnemen, spelen. Het werd een echt oratorium. Maar het was niet eenvoudig. Ook ik was arm, we werden van hier naar daar gestuurd, zo'n bende jongens, de boeven van de straat, de mensen zagen ze niet graag komen. Maar op Valdocco konden we een afdak en een weide huren, het werd een kerk, een school, een speelplaats... In de vele drukte werd ik ernstig ziek. Enkele weken zweefde ik tussen leven en dood. Maar de grote monden van de stad, de boeven, de kleine misdadigers, ze

baden voor mij, elke keer vroegen ze hoe ik het maakte. Dag en nacht zaten ze voor het Maria-beeld. En ik werd gered, het was een teken. Zij hadden mij nodig. Maar ik had hen evenzeer nodig. Ik besloot dat heel mijn verdere leven enkel voor hen zou zijn.

Ondanks de tegenstand in het politiek labiele Turijn - er werden zelfs enkele aanslagen op me gepleegd - kwamen meer en meer jongens ons oratorium vervoegen. Ze leerden een vak bij ons, of ze gingen naar het college - om priesters uit het volk te worden. Al gauw kwam er ook een internaat, zoveel jongens hadden echt geen thuis, die konden bij mij blijven. Maar al die jongens, zoveel hongerige magen, zoveel speelsheid, zoveel leergierigheid, dat kon ik alleen niet aan. Mijn moeder kwam naar Turijn, om een moeder voor mijn jongens te zijn. En mijn jongens - althans enkele van hen - vroeg ik of ze bij mij wilden blijven. Dat deden ze maar al te graag. Tot ik ze de gevolgen vertelde: ik wilde een orde stichten. Mannen die door hun geloften aan God de jongens nabij zouden zijn, in hemdsmouwen. Sommigen stemden toe, zij werden de eerste salesianen. Mijn grote droom een school, een speelplaats, een kerk, eerlijke burgers en goede christenen zou mij overleven.

Maar ook de meisjes wilden leren, spelen ... Samen met Maria Mazzarello stichtte ik de Dochters van Maria Hulp der Christenen, zij zouden mijn droom ook voor meisjes gestalte geven. Mijn werken groeiden, het aantal jongens dat bij me wenste te blijven werd steeds groter. We trokken naar Zuid-Amerika, naar Frankrijk ... We kregen vele weldoeners en medewerkers ... We stonden nooit stil. Op 31 januari 1888 stierf ik, ik was moe en versleten, maar mijn droom, een kerk, een school, een speelplaats, niet met vuisten maar met zachtheid kon blijven bestaan. En ik zou ze allemaal terugzien, mijn jongeren, in het paradijs.

Dit is het einde van Don Bosco's verhaal. Degene die het uur inleidde vraagt nu aan de leerlingen om in het daarvoor voorziene kadertje eens op te schrijven wat Don Bosco nu voor hen betekent, nu, vandaag. Rustige muziek. Er worden enkele mensen gevraagd om straks hun stukje voor te lezen.

Lied: Il Boschetto

Eigentijdse Jeugd

De drie rode draad kinderen willen Don Bosco ook wel iets vertellen. Namenlijk. dat zijn droom nog steeds verder leeft. Ze laten enkele leerlingen hun bijdrage voorlezen. Daarna steken ze drie kaarsen aan. Eén voor de scholen, één voor de speelpleinen, een voor de bijzondere jeugdzorg waarbij ze telkens wat meer uitleg geven.

Toch is er nog meer. Jongeren genieten niet alleen van wat salesianen, zusters en volwassenen hen aanbieden. Ook zij hebben Don Bosco's boodschap begrepen. Ze nemen in deze moeilijke tijd zelf het heft in handen, ze engageren zich, nemen verantwoordelijkheid. Het zijn de kaarsen voor de PAGJ, de speelplaatsanimatie, de jeugdbewegingen en speelpleinen, amnesty-kernen en allerhande engagementen. Er zijn nu zes kaarsen. Er hoort dus nog een zevende bij. De zevende is de kaars voor Don Bosco, de kaars van zijn geloof en zijn vertrouwen, van zijn inzet, hartelijkheid en doorzettingsvermogen. Allemaal samen lezen we de tekst van het lied "Laat voelen dat je van hen houdt".

De drie rode draad kinderen zijn blij, ze hebben Don Bosco begrepen. Ze zien dat ook zij - precies omdat ze jong zijn - licht kunnen geven, kaarsen aansteken. Het zijn immers de jongeren die aan de toekomst bouwen.

Bezinningsgroep vijfdes
Don Bosco Kortrijk

DON BOSCO - WIE IS HIJ?

LEEG BEELD

Don Bosco heeft een groot nadeel,
wij hebben hem pas leren kennen
toen hij reeds alles had gerealiseerd,
waarvan hij eenmaal had gedroomd.
Wij horen zijn naam, en denken onmiddellijk aan een tehuis of een school,
aan een congregatie, mannen en vrouwen die zijn ideaal verder dragen,
aan een heilige, een volmaakte maar verre figuur.
Maar achter dat alles gaat eigenlijk een boeiende figuur schuil,
een rijkgevuuld leven,
een speelse jongen,
die heel wat moeilijkheden moest verwerken,
een vitale jonge kerel die van aanpakken wist, een doorbijter,
een man die op mensen durfde rekenen
omdat hij van hen hield,
een diepgelovige priester.
Zou hij ook voor ons niet meer gaan betekenen
als we hem zo eens bekeken?

BEWOGEN JEUGD

Instrumentale muziek en dia's.

Gemakkelijk was het niet. Oorlogen en revoluties, mislukte oogsten, hongersnood. We hadden het niet breed op ons armzalig boerderijtje op de Becchi. Mijn vader stierf toen ik amper 2 was. Feitelijk heb ik hem nooit gekend; zijn plaats is m'n leven lang een leegte geweest. Moeder heeft hard moeten werken om de eindjes enigszins aan elkaar te knopen. Maar toch zagen we hoe ze steeds bereid was te helpen waar nodig. Zulke dingen begrijp je allemaal pas veel later. Och kom, niet te veel dramatiseren. Ik heb best heel wat plezier gehad in mijn jonge jaren. Op zo'n klein gehucht als bij ons kent iedereen iedereen. 's Avonds bij de haard werd er boeiend verteld. Met mijn goocheltrucks en acrobatische nummertjes kon in mijn vrienden goed amuseren. En terwijl ik met onze ene koe wegtrok om haar te laten grazen, had ik de kans om stilaan te bouwen aan mijn grote droom: studeren en ooit later priester worden. Maar daar had mijn stiefbroer Antonio het niet op begrepen. Voor hem telde maar een zaak: werken. Als ik zat te lezen vloog hij geregeld uit. Het kwam zelfs zo ver dat moeder maar een uitweg meer zag. Ze stuurde me weg. Bij vrienden van haar kon ik als hulpje op de boerderij gaan wonen en werken. Bijna 3 jaar bleef ik er.

Studeren kon ik uiteindelijk toch. Al moest ik er zelf voor werken om de kosten te betalen. En een enkele keer kwam mijn lenigheid me goed van pas, als ik op een kermis de hoofdprijs van het mastklimmen kon meepikken: een volle buidel klinkende lires!

- a. Ook al loopt het allemaal niet van een leien dak,
toch kan je heel wat bereiken;

moeilijkheden zijn er altijd maar het leven is sterker:
de jonge Jan Bosco maakte het door.
Geef ons Heer,
dat doorzettingsvermogen en die moed
opdat ook wij in onze leven mogen komen
tot het verwezenlijken van onze mooiste dromen.

Lied: Il Boschetto

DOORZETTER

Hij wilde een plaats waar hij met zijn jongens terecht kon, om te ravotten en te spelen, te lopen en te zingen, om te praten en te bidden met hen. Maar telkens als hij iets vond hoorde hij enkele weken later reeds: 'Sorry, Don Bosco, het kan zo niet langer: lawaai, klachten van de burens, vernielingen.' Maar hij gaf niet op, tot hij een plek gevonden had waar hij zijn levenswerk gestalte kon geven: Pinaroli.

Hij wilde internen bij zich opnemen, jongens die niets anders hadden dan de straat. Maar reeds de eersten die hij binnenhaalde, verdwenen in het holst van de nacht, met dekens en al. Maar hij gaf niet op, en ook de volgende internen waren welkom. En ze bleven.

Hij wilde een kerk bouwen, ter ere van Maria. Geld had hij niet, en dikwijls kon hij de rekeningen pas op het allerlaatste moment betalen. Maar de kerk kwam er.

Hij wilde een groep mensen rondom zich, die zijn werk met hem zouden dragen. De bisschop vond dat gevaarlijke concurrentie, het ging in tegen de ideeën van de minister en de paus was bang om de knoop door te hakken: was het allemaal wel katholiek genoeg. Maar Don Bosco zette door en de groep volgelingen kwam er.

Ze verklaarden hem gek, en wilden hem opsluiten. Ze probeerden hem uit de weg te ruimen. Het deed hem niet; hij ging door want hij wist wat hij wilde. Een keikop was hij, een doorbijter voor het goede.

- a. Als het de moeite waard is waarvoor we ons willen inzetten,
doe ons dan maar doorbijten, Heer,
laat ons dan maar keikop zijn, zoals Don Bosco dat was.
Maar behoed er ons voor dat ons hart een steen wordt
zodat wij het goede voor de mensen uit het oog zouden verliezen.

VOL VERTROUWEN

Instrumentale muziek en dia's

Don Bosco stapte een kapperszaak binnen. Een klein ventje van 11 jaar komt hem inzepen, Carlo Gastini. Don Bosco is een van zijn eerste klanten. Hij laat zich, tot grote ontsteltenis van de baas van het salon ook scheren. De kleine trilt als een espenblad van schrik: dat heeft hij nog nooit gedaan. Don Bosco raakt ongeschonden zijn baard kwijt en de jongen glundert als een volmaakte kapper.

Enkele maanden later zit de jongen op straat: zijn vader en moeder zijn gestorven en de baas heeft hem weggestuurd. Don Bosco komt hem tegen in de stad en neemt hem bij zich in huis op. 'Kom mee', zegt hij, 'ik ben maar een arme priester, maar zolang ik ook

maar een stukje brood heb, zal ik het met je delen.' Carlo bleef meer dan vijftig jaar bij hem. Nog jaren na zijn dood, zei hij telkens opnieuw: 'Don Bosco hield heel veel van mij'.

- a. Ieder van ons heeft zijn goede mogelijkheden en verborgen talenten.
Leer ons vertrouwen schenken aan elkaar, zoals Don Bosco dat kon.
Zo kan het goede in ieder van ons tot vruchtbaar leven komen.

Lied: Laat voelen dat je van hen houdt

Eigentijdse Jeugd

DIEP GELOVIG

'In Godsnaam, Don Bosco, waar haal jij toch die kracht vandaan? Hoe presteer je het om zoveel moeilijkheden te moeten overwinnen, en toch vol enthousiasme door te zetten? Hoe houd je het vol om mensen graag te blijven zien, ook al kom je vaak bedrogen uit?' 'Je zegt het', zal hij je antwoorden, 'uit Gods naam, uit zijn woord en zijn leven put ik de sterkte en de kracht. Omdat ik zo sterk geloof in God, kan ik zo sterk in mensen blijven geloven'.

De volgende stukjes Blijde Boodschap moeten dikwijls in zijn oren zijn blijven klinken:

'Ik ben de goede herder', zo sprak Jezus eens, 'een herder die, als het er op aan komt, zijn leven zou geven voor zijn schapen. Ik ken degenen die mij zijn toevertrouwd, en zij kennen mij. Hoe anders handelt een huurling, die geen hart heeft voor de schapen; ze zijn immers niet van hem. Als er een wolf aankomt, zou hij ervandoor gaan en zijn schapen aan hun lot overlaten. Maar zo handel ik niet, ik ben als een herder voor zijn schapen'.

Er werden kinderen bij Hem gebracht, opdat Hij hun de handen zou opleggen en een gebed over hen uitspreken. Maar de leerlingen wilden hen bars tegenhouden. Jezus echter zei: 'Houd ze toch niet weg van mij, laat hen maar begaan'.

'Zoals de profeet Jesaja het schreef, zo wil ik zijn', zei Jezus: 'Het geknakte riet zal hij niet breken, en een smeulende vlaspit dooft hij niet. Hij wil enkel dat Gods Woord waarheid wordt, zodat mensen en volken op Hem kunnen hopen'.

NIET AF

Het beeld van Don Bosco is niet af.

Nog zoveel stukjes kunnen bij deze mozaïek worden gevoegd:

wat hem bezielde, wat hem bezig hield,

wat hij deed of nog had willen doen ...

Zijn werk is niet af.

Zelf zei hij het reeds: 'Had ik meer geloof gehad,

ik had nog zoveel meer kunnen bereiken.'

- a. Geloven in je eigen mogelijkheden:
een uitdaging die Don Bosco voortdurend gaf aan jonge mensen.
Maak ons steeds weer bereid op dat vertrouwen in te gaan.
Laat ons zo de sluimerende mogelijkheden in onszelf de kans geven.

Zo zullen we niet te vlug menen dat we alles al bereikt hebben;
zo kunnen we de kracht opbrengen door te gaan
op de weg van het goede voor onszelf en zoveel anderen.
God, laat daarin Don Bosco ons altijd een voorbeeld zijn.

Lied: Avanti, ga door

Don Bosco Vremde

AAN DON BOSCO TE DANKEN

Aan Don Bosco te danken

- I. Jan Bosco, geboren op 16 augustus 1815, in Becchi, bij Turijn.
Een levendige jongen, die zijn kameraden weet te boeien en te vermaken.
Heel zijn leven heeft hij jonge mensen aangesproken,
ontspanning en vermaak geboden, en kansen gereikt
om in blijheid en vreugde op te groeien.
- a. Aan Don Bosco hebben we het te danken,
dat ook vandaag nog mensen zich inzetten
om jonge mensen blijheid en vreugde te schenken.
- I. Jan Bosco, een boerenjongen die priester wil worden.
Voor mensen van hun soort zit dat er niet makkelijk in.
maar Jan Bosco zet door.
Met de raad en de hulp van mensen rond hem
maakt hij zijn studies af.
- a. Aan Don Bosco hebben we het te danken,
dat mensen ook priester werden voor eenvoudige mensen,
dat tot op vandaag mensen kiezen voor eenvoudige, jonge mensen
en voor hen priester willen zijn.
- I. Voor de kleinen en de verwaarloosden in de stad neemt Don Bosco het op.
Hij haalt ze bij hem in huis, geeft ze onderricht, bidt, zingt en speelt met hen.
Vele jonge mensen voelen zich bij hem geborgen en komen er tot leven.
- a. Aan Don Bosco hebben vele jonge mensen van toen hun leven te danken.
Aan Don Bosco hebben we het te danken dat ook vandaag jonge mensen
geborgenheid en een thuis vinden.
- I. Het werk van Don Bosco groeit en heeft bestendigheid nodig.
Alleen kan hij het niet langer aan.
Daarom zal hij een congregatie oprichten, de salesianen,
die met hem en in zijn geest zijn werk verder zullen zetten.
- a. Aan Don Bosco hebben we het te danken dat ook vandaag nog mensen opstaan
om met eenzelfde hart en eenzelfde bezieling jonge mensen nabij te zijn
en hen in hun leven en hun groei tot steun en sterkte te zijn.
- I. De congregatie blijft niet alleen in Italië bestaan.
Zij groeit eerst in Europa. Vanaf 1875 breidt zij zich uit buiten Europa.
In 1891 ontstaat in Luik het eerste huis in België.
In 1896 het eerste huis in Vlaanderen.

- a. Aan Don Bosco hebben we het te danken dat zijn werk en zijn geest gestalte krijgt over heel de wereld, dat jonge mensen over heel de wereld mogen proeven van zijn liefde en zijn zorg voor hen.
- l. Voor het opvoedingswerk bij meisjes helpt hij een zustercongregatie stichten: de Dochters van Maria Hulp der Christenen. Ook leken wil hij in zijn werk betrekken en hen verenigen. Het worden de Medewerkers van Don Bosco.
- a. Aan Don Bosco hebben we het te danken dat ook vrouwen en meisjes de zorg om jonge mensen op zich nemen, dat ook leken in hun gewone dagdagelijkse taak iets van zijn liefde voor God en kleinen mensen gestalte willen geven.
- l. Met heel veel liefde heeft Don Bosco tussen zijn jonge mensen gewerkt en geleefd. Hij vond het niet genoeg veel voor hen te doen. 'Zij moeten ook mogen voelen dat je hen graag ziet', zei hij.
- a. Aan Don Bosco hebben wij het te danken dat jonge mensen zich bemind weten door opvoeders en begeleiders, door volwassenen die echt om jonge mensen geven.
- l. Van bij de aanvang heeft Don Bosco zijn werk niet alleen gedaan. Zo gauw hij kon, schakelde hij jongeren in om mee zorg te dragen en taken op zich te nemen.
- a. Aan Don Bosco hebben we het te danken dat opvoeden niet zonder de jongeren gebeurt of buiten hen om, dat jonge mensen mee verantwoordelijkheid dragen en kansen krijgen om eigen mogelijkheden te ontwikkelen en ten dienste te stellen van anderen.
- l. Alles wat Don Bosco deed, gebeurde vanuit een groot geloof. Gods liefde aan jonge mensen doorgeven en leren kennen, was zijn grote bekommernis.
- a. Aan Don Bosco hebben we het te danken dat jonge mensen een diepe zin aan hun leven kunnen geven, dat zij Gods liefde mogen leren kennen en ook mogen ervaren in de goedheid en de nabijheid van mensen die hen graag willen zien.
- l. Als Don Bosco zich voor jonge mensen wilde inzetten dan was het om hen alle kansen te bieden om te groeien tot fijne, goede mensen. Bij hem konden zij studeren, een beroep leren, zich ontwikkelen op alle terreinen van het leven.
- a. Aan Don Bosco hebben we het te danken dat ook vandaag nog jonge mensen bij Don Bosco helemaal tot ontplooiing komen, naar lichaam en hart, dat zij mensen mogen ontmoeten die hun leven willen delen en mogelijkheden bieden om te groeien tot fijne, volwassen goede mensen.

Stilte

Voorbeden

- p. Dankbaar verenigd rond de figuur van Don Bosco
bidden wij tot God onze Vader.
- l. Don Bosco leeft vandaag nog verder
als wij hetzelfde vertrouwen durven schenken,
als wij geloven in de goedheid van de mens
en achter holle woorden hun eerlijke bedoeling ontdekken,
als wij vertrouwen geven en zeggen: 'Je kunt het.'
Daarvoor willen wij bidden.
- l. Om kracht en creativiteit bidden wij
om zo mee te helpen Don Bosco's droom gestalte te geven.
Laten wij bidden.
- l. Laten wij bidden opdat we de moed zouden vinden om,
net als Don Bosco, steeds te herbeginnen
als de dingen tegen zitten.
Laten wij bidden.
- l. Laten wij bidden voor de vele intenties,
die mensen in deze dagen in volle vertrouwen tot Don Bosco richten.
Laten wij bidden.
- l. Bidden wij tenslotte voor enkele persoonlijke intenties.
- p. Goede God,
Gij weet wat er in ons omgaat.
Daarom vertrouwen wij onze beden en alles wat ons ter harte gaat, aan U toe,
want wij weten dat Gij naar ons luistert.

Slotgebed

- p. God onze Vader,
het is een wonder van uw vertrouwen dat Gij ons wilt nodig hebben.
Altijd weer wekt Gij mensen op die scherper zien waar het om gaat,
die zich met volle overgave toewijden
aan het welzijn van kleinen en weerlozen,
aan de groei van uw rijk, in geloof, hoop en liefde.
- a. Zo hebt Gij Don Bosco geroepen.
In de Geest van Jezus uw Zoon heeft hij gelovig ja gezegd,
naar het voorbeeld van Maria.
In grenzeloos vertrouwen op uw nabijheid heeft hij zijn liefde voelbaar gemaakt.

Hij heeft zichzelf niet gespaard
zoals een graankorrel die sterven moet om vrucht te dragen.
Zo is hij een beeld geworden van uw blijvende zorg
vooral voor de jeugd en voor elke gewone mens.
Zo heeft hij ons een spoor getrokken dat nog steeds het volgen waard is.
Vader, help ons ontdekken wat Gij van ons verwacht,
geef ons uw Geest om ten volle ja te zeggen
en met hart en handen onze levenstaak te vervullen door Jezus onze Heer. Amen.

Oasecentrum Don Bosco
Daniël Malfait

DON BOSCO HULDEVIERING

INLEIDING

Don Bosco zocht een weg in zijn leven,
hij luisterde en keek rondom zich.
Hij zag de nood van de mensen en wachtte niet.
Don Bosco's droom was Gods droom.
Don Bosco gaf Gods liefde door aan de mensen.
Don Bosco was een bewonderenswaardig man.
Overal ter wereld vinden wij vandaag nog
sporen van zijn werk.
Hij nam het op voor de jongeren,
vooral voor de verwaarloosden,
vooral voor diegenen die minder kansen kregen.

JEUGDZORG DON BOSCO VLAANDEREN

Een avond in mei 1867. Het regent pijpenstelen. Een jongen van 15, doornat en verkleumd, staat voor de deur. Don Bosco laat hem binnen, geeft wat te eten en laat de jongen zich warmen aan het vuur in de keuken. En dan... De jongen heeft geen thuis, geen geld, geen onderkomen. De vorige weken had Don Bosco nog enkele jongens in huis opgenomen. Die waren met dekens en alles wat ze konden meenemen vertrokken. Hij kijkt naar de schamele jongen. Wat moet hij doen?
De jongen vraagt zachtjes: stuur me niet weg. Don Bosco haalt de matras van zijn bed, legt ze voor het vuur en zegt: je mag blijven, ik zal je nooit wegsturen.

Een willekeurige dag in januari 1994. Jonge mensen die nood hebben aan opvoedingsbijstand kloppen aan bij de Salesianen in Vremde. Jongeren tussen 6 en 21 jaar leven er samen in leefgroepen. Elke jongen volgt een studierichting naar zijn mogelijkheden of werkt volgens zijn bekwaamheid. Opvoeders en opvoedsters in het spoor van Don Bosco begeleiden hen.

(het bord JEUGDZORG DON BOSCO VLAANDEREN wordt aangebracht)

ONDERWIJS

In januari 1989 verscheen er een Nederlandse uitgave van Don Bosco's levenswerk. Don Bosco beschrijft in het boek zijn levenswerk. We lezen:
Ruimte voor klassen was er niet en ik gaf een tijdje les in de keuken en op mijn kamer. Wanneer we de klassen opdeelden, brachten we ze onder in de sacristie en in de verschillende hoeken van het kerkje. Maar de ene klas las hardop en de andere zong gezamenlijk en de laatkomers doorkruisten heel de kerk.
Het was een voortdurende wanorde. Na een paar maanden slaagde ik erin twee kamers te huren en functioneerde de school beter. Onze avondschool boekte uitstekende resultaten in de winter van 1846. Gemiddeld hadden we elke avond 300 leerlingen.

Sint-Denijs-Westrem werd de eerste Vlaamse Salesiaanse school. In 1902 namen de Salesianen het bestaande weeshuis over. Na de oorlog groeit het weeshuis uit tot een college. In 1962 verlieten 278 leerlingen Sint-Denijs-Westrem om naar de nieuwe gebouwen in Zwijnaarde te gaan.

In 1994 telt de school meer dan 1200 leerlingen. Studie is er belangrijk maar niet allesoverheersend. Naar school gaan is ook samenleven, zich ontspannen, sporten en zich inzetten voor anderen. Misschien zou Don Bosco schrijven: ik ben opgetogen om wat ik zie.

(het bord SCHOOL wordt aangedragen)

BEZINNING

Mijn moeder leerde mij bidden, schreef Don Bosco. Bidden was in het gezin Bosco meer dan een gewoonte. Moeder Margarita kon niet lezen of schrijven maar kende grote stukken van de Bijbelse geschiedenis en van het evangelie uit het hoofd. Zij geloofde in de noodzaak van het gebed. Bidden was praten met God. Ze vroeg om kracht om goed te leven en om het goede te doen.

Zomer 1993. Vakantie-activiteiten allerlei: een fietstocht, en bergkamp, een werkkamp, een sportkamp. We genieten van het samenzijn met leeftijdsgenoten. We spelen, we werken, we zwoegen, we helpen mekaar en maken tijd voor... elkaar. 's Avonds worden we rustig en tijdens het avondwoordje houden we even halt en durven we nadenken. Die avondwoordjes en stille momenten lopen als een rode draad door de vakantiecampen. Don Bosco leert ons stil worden en bidden.

(het bord BEZINNING wordt aangebracht)

SPEELPLEIN

In 1884 schrijft Don Bosco vanuit Rome een brief aan zijn salesianen en leerlingen in Turijn: De speeltijd was een tafereel vol leven, vol beweging en vol enthousiasme. De ene liep, de andere sprong, men speelde overlooptje en voetbal. Een groepje luisterde aandachtig naar een opvoeder die iets vertelde. Je kon meteen zien dat er tussen de jongens en de opvoeders een goede verstandhouding was, dat er een sfeer van vertrouwen was.

Don Bosco schrijft verder: ik was opgetogen om wat ik zag.

De salesianen nemen ook de taak op zich om elk jaar speelpleinen te organiseren. De structuur van die speelpleinwerking verschilt van plaats tot plaats. Kinderen van 3 tot 16 komen er elke dag naar het georganiseerde spel. Om dat alles te kunnen realiseren is er veel menselijke energie nodig. Veel jongens en meisjes uit de salesiaanse scholen schrijven zich in om monitor of leider te worden. Die jongeren geven een stukje van hun vrije tijd aan anderen. Zij zetten het werk van Don Bosco verder. De speelpleinen zijn onvergetelijke momenten in het leven van die jonge mensen die ze meemaakten.

(het bord SPEELPLEIN wordt aangedragen)

MISSIE

Don Bosco dacht er ook aan missionaris te worden. Ook daar zou hij duizenden jongens kunnen helpen. Het liep echter anders. Toch liet die gedachte hem nooit los. In 1875 vertrok de eerste groep missionarissen naar Zuid-Amerika. Na zijn dood vertrokken er ook missies naar Afrika en Azië.

Iets over de CAR of URAFIKI

(het bord MISSIE wordt aangedragen).

SLOTGEBED

Don Bosco,
wij willen je danken voor het voorbeeld dat je was,
voor de inspiratie in ons leven.
Wij vragen een beetje van je kracht
zodat wij ons inzetten, ver weg of dichtbij.
Blijf ons oproepen tot hartelijke vreugde,
tot realistische redelijkheid
en tot diep vertrouwen in God
en in de medemens.
Help ons om op school, thuis en in onze vriendenkring
uit te groeien tot rijke en blije mensen.

DON BOSCO, IEMAND VOOR JOU

Don Bosco iemand voor jou

Je bent jong, dynamisch,
wil van je leven iets maken
en toch lukt het je niet altijd
om er even hard
in te geloven.

Dan is Don Bosco iemand voor jou.

Je wil wel
maar soms mis je het vertrouwen in jezelf
om te doen wat je zelf zo verlangt.
Wat zouden anderen wel van je zeggen!

Dan is Don Bosco iemand voor jou.

Je droomt van een betere wereld
waar het goed is voor iedereen
maar je denkt dan:
het zullen maar jeugdromen zijn,
naïeve puberteitsverlangens of
adolescentie-bespiegelingen
over een betere maatschappij...

Dan is Don Bosco iemand voor jou.

Je wil geloven
en het niet zomaar naast je neerleggen, dit geloof.
En je voelt dat er meer moet zijn in dit leven,
iemand die alles draagt.
Maar je ervaart vaak zo weinig mensen om je heen,
die het ook zo voelen
of die je in je zoeken bevestigen en steunen.

Dan is Don Bosco iemand voor jou.

Je droomt van inzet en van echtheid
in je denken en doen,
maar je aarzelt en twijfelt
of jou inbreng het wel zal doen.

Dan is Don Bosco iemand voor jou.

Don Bosco, iemand voor jou

Don Bosco is iemand voor jou,
omdat hij geloofde
in de sluimerende mogelijkheden
en de dynamiek van elke jeugd.
Veel in enkele woorden gezegd, maar...

Je ziet het hem doen
hij vroeg niet wat je kon
alleen je naam of waar je woonde
en of je ouders nog leefden...
en wat je deed om aan de kost te komen.
Rijk of arm, het was bijkomstig.
Alsof alleen nog telde dat jij het was.

Je ziet het hem doen.
Zo iemand die tegen je zegt
'doe maar', want ook jij moet het eens leren,
begin er dus maar aan.
Juist wat je altijd al zo nodig had
het vertrouwen van mensen
en het geloof dat het je wel zal lukken
en zelfs meer,
dat je het ook nog kan.

Iemand voor jou,
zo wil hij nu ook voor jou zijn
en tot je zeggen:
ik geloof in jou,
geloof dan ook in jezelf
in die enorme mogelijkheden
die je in je draagt!

Laat je niet neerslaan
door pessimisme of onmacht,
zoek het niet te ver,
daar waar je leeft moet je het doen.

Jonge afgestudeerden stonden op hun beurt
anderen bij in het studeren.
Zie het om je heen
in klasmakkers die het moeilijk hebben,
geef ze jouw helpende hand,
help de nieuwe zich thuisvoelen.
Want daarvoor rekende Don Bosco
op jou, jonge mens,
en hij geloofde
dat jij daar feilloos zou in slagen
en nog zoveel meer...

Zie hem maar eens omspringen met jongeren
geen afkomst, geen gezicht of kennis
maar dat jij het was,
is hem voldoende
om tijd voor je te maken
je op weg te helpen
en te bemoedigen.

Geef dan Don Bosco ook jouw handen
om niemand uit te sluiten in je klas,
je thuis, je jeugdbeweging
en durf zoals hij geloven
in elke leeftijdsgenoot;
wees oproep op jouw beurt
om het mooie van de jonge mens
kansen te geven.

Slotgebed

Geloven in je eigen mogelijkheden
een uitdaging die Don Bosco
voortdurend gaf aan jonge mensen.
Maak ons bereid
om op dat vertrouwen in te gaan.
En laat ons zo de sluimerende mogelijkheden
in onszelf de kans geven.
God, maak ons sterk
met het geloof dat Gij ons nabij zijt,
zoals ook Don Bosco dit beleefde
en ervaren mocht.

Oasecentrum Don Bosco
Luc Sermeus

DON BOSCO, EEN INSPIRATIE

Inleiding

Het kan deugd doen
eens terug te grijpen
naar de bronnen
waaruit het leven gegroeid is.
Het kan deugd doen
een nieuwe bevestiging te vinden
voor de levensstijl
en de waarden
waarvoor men doorheen de jaren
gekozen heeft.
En niet iedereen heeft het geluk
of voelt de veiligheid
in een honderdjarig spoor te stappen.
Wij wel.
Want reeds honderd jaar
is door vele mensen
in de meest verschillende levensomstandigheden
geleefd, gewerkt en geloofd geworden
in het spoor van Don Bosco,
zoals wij het ook proberen.

En wat reeds honderd jaar
zijn deugdelijkheid bewezen heeft
hoeft een mens niet te vullen
met schroom of twijfel,
maar mag hem ook doen vieren
en een beetje trots zijn.

Dat proberen wij:
te vieren en dankbaar te zijn.
Doch wie iets viert
gaat meer leven
van wat hij viert,
het wordt sterker en concreter in hem.
En dat hopen wij,
dat het ook aan ons mag gebeuren.

Laat ons even terugstappen
naar dat prille begin
en de diepe bewogenheid van Don Bosco.
Daardoor zijn wij immers hier samen.

Gebed in twee koren

Als wij moe zijn, van leeftijd en werk,
als wij meer bewogen worden dan bewegen,
als wij opzien tegen de taak en de opdracht
aan ons toevertrouwd,
leg ons dan, Don Bosco,
waar gij die vreugde blijft halen.

Als het geloof
in de zinvolheid van ons werk afzwakt,
als we uitgekeken geraken
om jonge mensen van vandaag,
zeg dan in ons Don Bosco,
een nieuw alfabet van bewogenheid.

Als we onze aandacht
te veel richten
op organisatie en structuren
en het contact verliezen
met de jonge mensen
om wie het toch gaat,
zeg ons dan, Don Bosco,
waar gij uw vreugde blijft halen.

Als wij telkens opnieuw
geloven in Don Bosco' manier
van opvoeden,
als wij aandachtig en gevoelig blijven
om hierin te groeien,
leg dan in ons, Don Bosco,
een nieuw alfabet van bewogenheid.

Als wij wegen zoeken
om ons ook vandaag nog
te laten aanspreken
door Don Bosco's geest en levensstijl,
als wij hardnekkig werk maken
van een eigentijdse invulling
van zijn erfgoed,
zeg ons dan, Don Bosco,
waar gij uw vreugde en enthousiasme
zijt blijven halen.

Overweging

Ook vandaag nog
is het de moeite waard
te kiezen voor wie klein en weerloos is,
tot bevrijding te brengen
wie bedreigd of doelloos
door het leven loopt.

Ook vandaag nog
is het de moeite waard
met hartelijkheid en redelijkheid
mensen te benaderen,
meer te kiezen
voor overleg dan voor autoriteit,
meer te steunen
op kwetsbare nabijheid
dan op een veilige afstandigheid.

Ook vandaag nog
is het de moeite waard
te opteren
voor de langzame weg
iets uit te bouwen
samen mét jonge mensen
dan te lopen langs de vlugge baan
waar je alles alléén en beter doet.

Ook vandaag nog
is het de moeite waard
in de opvoeding te steunen
op het geloof in God
die alle mensen in zijn handen houdt;
en bewust te blijven
dat opvoeden betekent:
zijn schepping tot volheid brengen.

Ook vandaag nog
is het de moeite
zich te laten boeien en inspireren
door Don Bosco
die ons hierin is voorgegaan.

Medewerk(st)ers van Don Bosco
Tekst: Piet Stienaers

DON BOSCO-EVOCATIE

JAN BOSCO, DE MAN VAN LIEFDE

- I. Reeds als kleine jongen had Jan Bosco het van zijn moeder geleerd: mensen graag zien. Gelijk wie vond bij moeder Margarita steeds onderdak. Met veel genegenheid en liefdevolle zorg bekommerde zij zich vooral om haar kinderen. Jan had het goed mogen ervaren wat het betekent: bemind te worden.
Als priester had hij dan ook maar één doel: mensen graag zien. En zijn jongens dan: hoezeer beminde hij hen. Aan zijn medewerkers zei hij: je liefde moet je voelbaar maken. 'Niet met slaan of vechten, alleen met liefde en goedheid zul je vrienden maken', had hij in zijn droom gehoord. En hij deed het.
En ook hier wist hij dat hij maar in Gods Naam kon beminnen. Op het einde van zijn leven kon hij dan ook zeggen dat hij naar het voorbeeld van Christus zijn leven had gegeven voor zijn vrienden, de jongeren.
- a. En wij? Hoe ver reikt onze liefde? Hoe verstaan wij Don Bosco's aansporing om onze liefde voelbaar te maken? In ons samenleven van elke dag staan wij voor de opgave om iedereen van harte lief te hebben.

(Wij ontsteken de kaars van de liefde)

EEN MAN VAN EDELMOEDIGE INZET

- I. Inzet. Zich inzetten. Iets doen voor anderen. Dat allemaal was Don Bosco niet vreemd. Wanneer het voor zijn jongens was, was niets hem teveel. Dag en nacht zette hij zich in. Werken tot hij ziek werd of erbij in slaap viel. Hij had tijd te weinig tijd om alles te doen. Zoveel plannen had hij.
Deze onvoorwaardelijke inzet had hij geleerd toen hij kleine jongen was. Toen reeds zette hij zich bij zijn kameraden in om hen gelukkig te maken: vertellen, koorddansen, goochelen. Heel zijn leven door dacht hij aan de anderen, nooit aan zichzelf.
Is het dan te verwonderen dat de dokter op 't einde van zijn leven over Don Bosco zei dat hij zo versleten was als het oude kledingstuk dat hij droeg.
- a. En wij? Hoe ver reikt onze inzet? Zijn wij er ons van bewust dat wijzelf pas gelukkig worden wanneer wij anderen gelukkig maken. Er doen zich zoveel gelegenheden voor om ons in te zetten. Wat doen wij?

(Wij ontsteken de kaars van de inzet)

JAN BOSCO DE VRIEND VAN GOD

- I. Zoals hij van zijn moeder geleerd had was Jan Bosco sterk verbonden met God. Hij wist dat hijzelf een instrument, een werktuig was in Gods hand. Daarom was hij een

man van gebed. Hij vond de kracht van zijn optreden in een levendige nabijheid van God, die hij Vader noemde. Hij wist dat elke mens een kind van God was. Daarom raadde hij ook iedereen van zijn jongens aan regelmatig te communiceren en te biechten. Don Bosco was ook een bouwer van kerken. De eerste ontmoeting met Bartolomeo Garelli eindigde met een weesgegroet. En zijn hele leven heeft hij dit weesgegroet gebeden, alleen of samen met zijn jongens, en aan Maria gevraagd dat zij hen allen zou helpen als een goede moeder.

- a. En wij? Ook wij krijgen kansen om Gods vrienden te worden. Soms lijkt dit wel heel erg moeilijk. Maar toch, wie in God een vriend mag ontmoeten vindt vreugde en levenszin. Hij mag ervaren door God bemind te worden. En dit is een echt blijde boodschap: God ziet ons graag.

(We ontsteken de kaars van godsverbondenheid)

JAN BOSCO EEN DOORZETTER

- I. Heel zijn leven was voor Jan Bosco een doorzetten. Zowel toen hij klein was als toen hij bij zijn jongens stond was zijn leuze: volhouden, het niet opgeven. Volharden om te kunnen studeren, om priester te worden, om een plaats te vinden voor zijn jongens. Volhouden tegen allen die hem en zijn jongens tegenwerkten. Hij werd weggejaagd, voor zot verklaard. Hij kende tegenslagen allerhande: armoede, ziekte, storm, overvallen... Toch gaf hij het niet op. Hij had de kracht om het vol te houden. Ook als het moeilijk werd. Heel moeilijk zelfs. Jan was een taaie doorzetter.
- a. En wij? Don Bosco vraagt ook van ons dat wij zouden volhouden. Dat we weerstand zouden aankweken om door te zetten. En ons niet te laten ontmoedigen door kleine of grotere tegenslagen.

(We ontsteken de kaars van de volharding)

JAN BOSCO EEN MAN VAN VERTROUWEN

- I. Vertrouwen. Jan Bosco had het al heel vroeg mogen ervaren. Omdat hij zelf zo eerlijk en eenvoudig was konden de anderen hun vertrouwen stellen in Jan Bosco. Nooit zou hij iets gedaan hebben waardoor hij dit vertrouwen zou beschamen. Door alles heen - en hoe moeizaam soms ook - kon hij eerlijk bekennen waar hij fout was. Later kon hij vertrouwen schenken aan zijn jongens. En omgekeerd: duizenden en duizenden jongens gaven hun vertrouwen aan Don Bosco. Hij werd voor hen een goede gids, een veilige toeverlaat, iemand aan wie ze alles konden vertellen. Vertrouwen: het werd een basisbegrip in zijn omgaan met jongeren. Vertrouwen is de sleutel van alles, zei hij. Maar Don Bosco wees ook verder. Hij leerde ook dat de jongens hun vertrouwen konden stellen in God.

- a. En wij? Krijgt vertrouwen de kans om te groeien in ons leven? Hoe bouwen wij mee aan een sfeer van vertrouwen? Ban alle wantrouwen. Stel je open: laat in je hart vertrouwen opgroeien zodat je trouw kunt zijn aan mensen.

(Wij ontsteken de kaars van vertrouwen)

JAN BOSCO DE DROMER

- I. Neen, Jan was geen dagdromer. Geen 'zwever' die met zijn hoofd in de wolken leefde. Het was wel een man met idealen. Idealen, die hij haalde uit zijn geloof en zijn dromen.
Op 9-jarige leeftijd de eerste en de voornaamste droom. Later kreeg hij al dromend nog vele aanmoedigingen en oproepen om zijn werk verder te zetten. Voor hem waren dromen geen bedrog. Integendeel.
En Jan had nog andere dromen: die vertelde hij in zijn avondwoordjes aan zijn jongens: de droom van het reddingsvlot, van de rozen, van de olifanten, van zijn missies in Patagonië.
Zovele jongens werden persoonlijk aangesproken omdat Don Bosco hen herkend had in zijn dromen.
Jan Bosco liet zich leiden door zijn dromen. Hij zag daarin een vingerwijzing van God.
- a. En wij? Hoe dromen wij onze toekomst? Zijn wij bereid de prijs te betalen om onze dromen waar te maken? Of vluchten wij liever in dagdromerij, in alles wat ons afhoudt van onze taak? Richten ook wij ons leven volgens onze idealen? Waar vinden wij de kracht om steeds verder te gaan?

(Wij ontsteken de kaars van de idealen)

DON BOSCO HIJ LEEFT

- I. 31 januari 1888. Half 5 in de morgen. Omringd door zijn eerste trouwe medewerkers, een dertigtal salesianen stierf Don Bosco. Zijn leven was een dienst geweest aan de jeugd van Turijn.
Nu 100 jaar later is het voor iedereen duidelijk: Don Bosco leeft.
Hij leeft in de 1535 huizen waar 17610 salesianen werken met en voor de jongeren.
Hij leeft bij de 17148 zusters die zich naar zijn voorbeeld en dat van Maria Mazzarello inzetten. Hij leeft daar waar medewerkers en weldoeners begaan zijn met het werk van Don Bosco in deze tijd. Hij leeft bij iedereen die met jongeren is begaan en die het beste van zichzelf geeft.
Hij leeft in het hart van elke jongen die in een van de Don Boscohuizen leeft of studeert. Hij leeft ook hier.
- a. Aan ons de opdracht om Don Bosco te doen leven. Hij leeft maar wanneer wij hem tot leven brengen. Zijn salesiaanse geest, wij zijn er verantwoordelijk voor.

(We ontsteken de levenskaars van Don Bosco)

GEBED OM AF TE SLUITEN

Wij bewonderen mensen
die leven voor de anderen,
die in doen en laten getuigen
van een aanstekelijke liefde en toewijding.
En wij bidden,
Heer God,
dat wij zulke mensen mogen worden,
dat ook ons leven getekend mag worden
door de inzet en de trouw
voor elkaar.
Laat ons dit leren van Don Bosco
in deze dagen
waarop onze aandacht meer naar hem gericht is.

Don Bosco Vremde
Mark Tips

HEILIGEN ZIJN MENSEN

Heiligen zijn mensen

Heilige zijn mensen,
die de deur van het Rijk Gods wijd openen
en laten zien wat liefde voor God en mens vermag.
Dat was niet altijd zo eenvoudig:
hun temperament, hun medewerkers
hun concrete opdracht
maakten het leven niet altijd gemakkelijk.
Gegrepen door de Heer Jezus
en vervuld van zijn Geest
is hun liefde, dag in dag uit, gegroeid
doorheen de trouw in woord en daad.
Zo is Don Bosco Gods uitnodiging tot ons
in de gestalte van een man
die eerlijk evangelisch leefde
en de noden van zijn tijd niet uit de weg ging.
Grenzeloos dienstbaar was hij.
Voor hem telde niet de vraag
of zijn eigen persoon, zijn mogelijkheden
nu wel goed aan bod kwamen in Gods oproep
die hem dagelijks overviel
vanuit het drukke leven dat hem opeiste.
Hij werkte en leefde zo innig met God verbonden
dat in hem Gods Geest de kans kreeg
zichtbaar te worden.

Don Bosco nel mondo

Eigentijdse Jeugd

Lezing

Inderdaad, vanuit een evangelische inspiratie
is Don Bosco bij de jeugd
en ook bij de volwassenen aanwezig
om hen een open oog en een warm hart te doen krijgen
voor de wezenlijke waarden in het leven.
Hij wekt de honger, het verlangen
het heimwee naar sterker leven,
waar de mens van nu geen honger meer voor voelt.
Omdat hij dat doet met zo'n een optimisme,
getuigt hij met heel zijn wezen
van de kracht van de liefde
en dit in het concrete leven van iedere dag.
Hij verschijnt als een mens met een boodschap voor iedereen,

voor de arme het meest,
dit in volkomen dienstbaarheid,
bereid te luisteren
en zich in de schoenen van anderen te plaatsen.
In zijn leven
is het rotsvast geloof bron van die animatie,
dat geluk voor allen.

Voorbeden

God, wij bidden U,
dat het werk dat Don Bosco begonnen is,
en dat over gans de wereld verspreid is,
mag gezegend blijven
en dat het aan nog heel veel mensen goed mag doen.
Laten wij bidden.

God, Don Bosco wil ons leren wat liefde en inzet
voor de anderen in het leven vermogen.
Geef ons de moed om niet bij de eerste de beste tegenslag
ontgoocheld te worden,
maar dat we allemaal zouden durven geloven in een mooie toekomst.
Laten wij bidden.

God,
het spreekwoord zegt wel: hoe meer zielen hoe meer vreugde,
maar met anderen samenleven kan soms moeilijk zijn.
Laat ons van Don Bosco leren
dat alleen respect en inzet voor de anderen
ons de echte vreugde kunnen bezorgen.
Laten wij bidden.

Slotgebed

God, altijd weer zijn er mensen,
die scherper zien waar het om gaat
die zich met volle overgave toewijden
aan het welzijn van kleinen en weerlozen,
aan de groei van uw rijk, in geloof, hoop en liefde.

Zo hebt Gij Don Bosco geroepen.
In de Geest van Jezus uw Zoon heeft hij gelovig ja gezegd,
naar het voorbeeld van Maria.
In grenzeloos vertrouwen op uw nabijheid heeft hij zijn liefde voelbaar gemaakt.
Hij heeft zichzelf niet gespaard
zoals een graankorrel die sterven moet om vrucht te dragen.
Zo is hij een beeld geworden van uw blijvende zorg

vooral voor de jeugd en voor elke gewone mens.
Zo heeft hij ons een spoor getrokken dat nog steeds het volgen waard is.
Vader, help ons ontdekken wat Gij van ons verwacht,
geef ons uw Geest om ten volle ja te zeggen
en met hart en handen onze levenstaak te vervullen door Jezus onze Heer. Amen.